

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ADANA YÜREĞİR BELEDİYESİ

2024 YILI

SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2025

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	9
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	9
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	9
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	10
6. DENETİM GÖRÜŞÜ	11
7. DENETİM BULGULARI	11
8. EKLER	69

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Personel Durumu Tablosu	3
Tablo 2: 2024 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu	4
Tablo 3: 2024 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu	4
Tablo 4: 2024 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu	5
Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2022-2024) Seyri	5
Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2022-2024) Seyri	6
Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler	7
Tablo 8: 2024 Yılı Diğer Kurumlara Tahsis Edilen Taşınmazlar Tablosu	14
Tablo 9: 2024 Yılı Belediyeye Tahsis Edilen Taşınmazlar Tablosu	14
Tablo 10: Park Alanları Üzerinde Bulunan 200 m ² Üstü Yapılar Tablosu	46
Tablo 11: Belediyece Kiraya Verilen Taşınmazlar İçinde İmara Aykırı Yapılaşma Tablosu	47
Tablo 12: Yapılan Alımlara Ait Örnek Tablo	62

KISALTMALAR

AŞ : Anonim Şirketi

KBS : Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi

SGK : Sosyal Güvenlik Kurumu

TL : Türk Lirası

VİF : Varlık İşlem Fişi

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabının Kullanılmaması
2. Belediye Tarafından Tahsisli Kullanılan ve Tahsis Edilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında izlenmemesi
3. Proje Özel Hesabına İlişkin Hatalı Uygulamaların Bulunması
4. Mahalli İdare Birliklerine Aktarılan Payların İlgili Hesapta Muhasebeleştirilmeden Doğrudan Gider Kaydedilmesi
5. Satış Yapılan Taşınmazların Satış Bedelleri Üzerinden Kayıtlardan Çıkarılması
6. Satın Alınan Akaryakıtın Bir Kısımının Depolanmasına Rağmen Stoklar Hesabında İzlenmemesi
7. Bilgisayar Yazılımları Alım ve Güncelleme Bedellerinin Haklar Hesabında İzlenmemesi
8. İdarenin Taşınmaz Kayıtları ile Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün Kayıtları Arasında Uyumsuzluk Bulunması
9. Maddi Duran Varlıklar İçin Yapılan Amortisman Ayırma İşlemlerinde Hatalı Uygulamaların Bulunması

B. Diğer Bulgular

1. Binek Hizmet Araçları İçin Taşıt Takip ve Yönetim Sisteminin Bulunmaması
2. Doğrudan Hizmet Alımı Kapsamında Çalıştırılan Personele İlişkin Hakedişlerin Belediye Şirketine Vergi ve Sigorta Primi Kadar Eksik Ödenmesi
3. Mal Alımına Yönelik İhtiyaçların Kısımlara Bölünmek Suretiyle Doğrudan Temin Yoluyla Karşılanması
4. Gecekondu Fon Hesabının Oluşturulmaması
5. Emlak Vergisi Muafiyeti ve İndirimli Emlak Vergisi Hükümlerinden Yararlanan Mükelleflerin Kontrolünün Sağlanmaması

6. Şehir Hastanesinde Bulunan İşyerlerinin İlan Reklam, Çevre Temizlik ve Emlak Vergisi Mükellefiyetlerinin Sağlanmaması
7. Sahipsiz Sokak Hayvanlarının Toplanmaması
8. Dolu Müdürlük Kadrolarına Başka Personel Görevlendirilmesi ve Harcama Yetkilisi Unvanının Kullanılması
9. Yeni İstihdam Edilen Personel Hakkında Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırmasının Zamanında Yapılmaması
10. Sayıştay İlamlarının İnfaz Edilmemesi
11. Taşınır Mallara İlişkin Dönem Sonu İşlemlerin Mevzuat Hükümlerine Göre Yürütülmemesi
12. Dernek ile İmzalanan Protokol Kapsamında Mahalli Sınırların Dışında Harcama Yapılması
13. Bina Numara Levhalarının Yerinde Olmamasının Aksaklıklara Sebebiyet Vermesi
14. Belediyenin Mülkiyet ve Tasarrufu Altında Bulunan Bazı İşyerleri İçin Kiralama Yöntemine Gidilmesi Yerine İşgal Harcı Alınması
15. Park Alanları Üzerinde Bulunan Yapıların, Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği'ne Uygun Olmaması
16. Bazı Kiraya Verilen Belediye Taşınmazlar Üzerinde İmar Kanununa Aykırı Yapılaşmaya Gidilmesi
17. Coğrafi ve Kent Bilgi Sisteminin Kurulmaması
18. Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedelinin Takip ve Tahsilatının Yapılmaması
19. İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı ile İtfaiye Raporu Olmayan İşyerlerine Mevzuatta Öngörülen İdari Yaptırımların Uygulanmaması
20. Akaryakıt Fiyat Farkı Ödemelerinden Ek Kesin Teminat Alınmaması
21. Doğrudan Temin Yoluyla Yapılan Mal ve Hizmet Alımlarında Bütçeye Konulan Ödeneğin %10'unun Kamu İhale Kurulunun Uygun Görüşü Alınmadan Aşılması
22. Taşınmaz İcmal Cetvellerinin Oluşturulmaması

23. Su İhtiyacını Şebeke Suyu Haricinde Karşılayan Konutlara İlişkin Çevre Temizlik Vergisi Tahakkuklarının Yapılmaması
24. Aile Cüzdanı Alımlarının Belediye Muhasebe Kayıtlarında Takip Edilmesi
25. Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması
26. Belediye Adına Tescil Edilmiş Taşıtlar ile Belediyenin Envanter Kayıtlarında Yer Alan Taşıtlar Arasında Uyumsuzluk Olması
27. Muhtelif İhtiyaçların Parçalara Bölünerek Doğrudan Teminle Karşılanması
28. Belediyenin Kamuoyuna Açıklanması Zorunlu Bilgi ve Raporları İnternet Sitesinde Yayımlamaması
29. İmara Aykırı Yapılara İlişkin Encümen Kararlarının Uygulanmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Belediyeler, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 127'nci maddesinde, belediye halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları seçimlerle oluşturulan kamu tüzel kişileri olarak tanımlanmıştır. Belediyelerin kuruluş, görev ve yetkilerinin yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenleneceği Anayasa'da hüküm altına alınmıştır.

Yüreğir Belediyesi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 3'üncü maddesinde yer alan sınıflandırma çerçevesinde genel yönetim kapsamında yer almakta olup, faaliyetlerini 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun verdiği yetki ve sorumluluklar çerçevesinde yürütmektedir. Belediye, büyükşehir belediyesi sınırları içinde kalan bir ilçe belediyesidir ve belediyenin sınırları, bulunduğu ilçenin mülki sınırlarıdır.

Kamu İdaresinin temel mevzuatı 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile 5393 sayılı Belediye Kanunu olup bu Kanunlarda kurumun görev, yetki, sorumlulukları ile organları, teşkilatı, bütçe ve denetimi gibi temel hususlar düzenlenmektedir. Bununla birlikte görev, yetki, imtiyaz ve sorumlulukları diğer ilgili kanun ve yönetmeliklerde de düzenlenmiştir.

5216 sayılı Kanun'un 7'nci maddesinde, büyükşehir belediyelerinin ve büyükşehir ilçe belediyelerinin görev ve yetkileri ayrıntılı bir şekilde sayılmıştır. Söz konusu görev ve yetkiler genel olarak 5393 sayılı Kanun'da belirtilen görev ve yetkilerin paylaşımından ibarettir. Büyükşehir kapsamındaki belediyeler arasında hizmetlerin yerine getirilmesi bakımından uyum ve koordinasyonun büyükşehir belediyesi tarafından sağlanması da hüküm altına alınmıştır. Büyükşehir belediyelerinin, kendi sınırları içerisinde yer alan ilçe belediyelerinin imar uygulamalarını denetleme yetkisi bulunmaktadır. Bunun yanı sıra, büyükşehir ve büyükşehir ilçe belediyeleri hakkında 5393 sayılı Kanun'da yer verilen yetki, imtiyaz ve muafiyetlerin geçerli olduğu da mezkûr Kanun'da belirtilmiştir.

5393 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinde, belediyelerin mahalli müşterek nitelikte olmak şartıyla; kentsel altyapı, çevre sağlığı, temizlik, katı atık, zabıta, park ve yeşil alanlar, konut, kültür ve sanat, öğrenci yurtları, sosyal hizmetler, nikâh ve benzeri hizmetleri yapacağı veya yaptıracığı, bunun yanı sıra devlet okullarının ve mabetlerin tüm ihtiyaçlarını

karşılayabileceği, sağlıkla ilgili tesisler açabileceği, sporu teşvik edebileceği ve gıda bankacılığı yapabileceği hüküm altına alınmıştır.

5393 sayılı Kanun'un 15'inci maddesinde; belde sakinlerinin mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla her türlü faaliyet ve girişimde bulunmak, yönetmelik çıkarmak, belediye gelirlerini tahsil etmek, ticari hayata katkı sağlamak gibi yetki ve imtiyazlar sayılmıştır.

Merkezi idarenin, mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla mahalli idareler üzerinde idari vesayet yetkisine sahip olduğu Anayasa'da hüküm altına alınmıştır. Bu idari vesayet yetkisi denetim ve soruşturma konularında İçişleri Bakanlığı tarafından, yönetsel konularda ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından kullanılmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

5393 sayılı Kanun'a göre ilçe belediyesinin organları; belediye meclisi, belediye encümeni ve belediye başkanıdır.

Yüreğir Belediyesinin karar organı olan Belediye Meclisi, biri Belediye Başkanı olmak üzere 38 üyeden oluşmaktadır.

Belediye teşkilâtı norm kadro esaslarına uygun olarak yazı işleri, mali hizmetler, fen işleri ve zabıta birimlerinden oluşmaktadır. Beldenin nüfusu, fiziki ve coğrafi yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde sağlık, itfaiye, imar, insan kaynakları, hukuk işleri ve ihtiyaca göre diğer birimler kurulabilmektedir. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin yetkisi dâhilindedir.

Belediyelerdeki tüm kadrolara yapılacak olan atamalar kanun ve yönetmeliklerde belirtilen kriterlere uygun olarak belediye başkanı tarafından yapılmakta, birim müdürlüğü ve üstü yönetici kadrolarına yapılan atamalar ilk toplantıda belediye meclisinin bilgisine sunulmaktadır. 5393 sayılı Kanun'a istinaden belediye başkanı, zorunlu gördüğü takdirde, beldenin nüfus sayısına göre en çok dört belediye meclis üyesini belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirebilmektedir.

Yüreğir Belediyesinin teşkilat yapısında, doğrudan Başkana bağlı 3 birim belirlenmiştir. Bunlar Teftiş Kurulu, İç Denetim ve Özel Kalem Müdürlüğü'dür. Başkana bağlı memurlar arasından atanan 4 başkan yardımcısı, meclis üyeleri arasından atanan 3 başkan yardımcısı görev yapmaktadır. Belediyenin Diğer hizmet birimi, alan ve amaçlarına göre ilgili başkan yardımcılığına bağlıdır.

Belediye hizmetlerinin yerine getirilmesinde memur, sözleşmeli personel ve işçiler çalıştırılmaktadır. Çalıştırılan belediye personeline ilişkin bilgiler tabloda detaylandırılmıştır.

Tablo 1: Personel Durumu Tablosu

Personel İstihdam Türü	İhdas Edilmiş Norm Kadro Sayısı	Dolu Kadro Sayısı
Memur	893	326
Sözleşmeli Personel	130	6
Kadrolu İşçi	450	32
Geçici İşçi	21	11
Toplam	1494	375
696 Sayılı KHK Uyarınca Çalıştırılan Personel		

Belediyenin doğrudan ve/veya dolaylı hissedarı olduğu toplam 1 şirket bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 12'nci maddesine göre, genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçeleri içinde mahalli idareler bütçeleri de sayılmış, mahalli idare bütçesi, mahalli idare kapsamındaki kamu idarelerinin bütçesi olarak tanımlanmıştır. Bütçe işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre yürütülmektedir.

Bütçe; belediyenin stratejik planına ve performans programına uygun olarak, analitik bütçe sistemine göre belediye başkanı tarafından hazırlanan, mali yıl ve izleyen iki yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren ve belediye meclisince kabul edilen bir karardır. Bu kapsamda Yüreğir Belediyesi, faaliyetlerini ilgili mali yılı bütçesi ile verilen ödenekler ile yürütmektedir.

Yüreğir Belediyesinin 2024 yılı bütçe ödenekleri, tahmini bütçe gider ve gelirleri ile gerçekleşme rakamları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 2: 2024 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

(TL)

E-Kod1	Giderin Türü	Geçen Yılandan Devreden Ödenek	Bütçe İle Verilen Ödenek	Eklenen	Düşülen Ödenek	Ödenek Toplamı	Bütçe Gideri Toplamı	İptal Edilen Ödenek	Ertesi Yıla Devreden Ödenek
1	Personel Giderleri		324.137.731	140.333.295	99.186.378	365.284.647	353.703.765	11.580.882	
2	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri		51.801.347	14.588.799	24.855.617	41.534.529	37.301.485	4.233.044	
3	Mal ve Hizmet Alım Giderleri		1.054.791.022	194.389.988	161.019.847	1.088.161.163	1.016.538.219	71.622.944	
4	Faiz Giderleri		2.500.000	23.000.000	254.597	25.245.403	25.245.403	0	
5	Cari Transferler		61.750.000	17.067.316	14.919.793	63.897.523	62.776.126	1.121.397	
6	Sermaye Giderleri		244.000.000	20.226.916	24.213.375	240.013.541	229.144.895	10.868.646	
7	Sermaye Transferleri								
8	Borç Verme								
9	Yedek Ödenek		87.000.000		85.156.706	1.843.294		1.843.294	
Toplam			1.825.980.100	409.606.313	409.606.313	1.825.980.100	1.724.709.894	101.270.206	

Yüreğir Belediyesinin 2024 mali yılı bütçesi ile 1.825.980.100,00 TL ödenek öngörülmüştür. Yıl içinde 1.724.709.893,58 TL bütçe gideri yapılmış, 101.270.206,42 TL ödenek iptal edilmiştir.

Tablo 3: 2024 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

(TL)

Bütçe Gelirinin Ekonomik Kodu	Bütçe Gelir Tahmini	Tahsilat Tutarı	Red ve İadeler	Net Tahsilat	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Vergi Gelirleri	341.877.969	177.464.411	95.515	177.368.896	52
03- Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	15.391.000	35.352.825	294.780	35.058.045	228
04- Alınan Bağış ve Yardımlar	290.000.000	23.199.932		23.199.932	8
05- Diğer Gelirler	878.791.131	1.146.187.444	357.412	1.145.830.033	130
06- Sermaye Gelirleri	300.000.000	44.995.088		44.995.088	15
08-Alacaklardan Tahsilat					
09- Red ve İadeler	-80.000				
Toplam	1.825.980.100	1.427.199.700	747.706	1.426.451.994	78

Buna göre 2024 yılında net bütçe geliri % 78 seviyesinde gerçekleşmiştir. Vergi gelirleri (%52) ve teşebbüs ve mülkiyet gelirleri (%228), sermaye gelirleri ise (%15) seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 4: 2024 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu

(TL)

Bütçe Giderinin Ekonomik Kodu	Bütçe (Başlangıç) Ödeneği	Bütçe Gideri (Gerçekleşen) Tutar	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Personel Giderleri	324.137.731	353.703.765	109
02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	51.801.347	37.301.485	72
03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri	1.054.791.022	1.016.538.219	96
04- Faiz Gideri	2.500.000	25.245.403	1.010
05- Cari Transferler	61.750.000	62.776.126	102
06- Sermaye Giderleri	244.000.000	229.144.895	94
07- Sermaye Transferleri	0	0	0
08- Borç Verme	0	0	0
09- Yedek Ödenekler	87.000.000	0	0
Toplam	1.825.980.100	1.724.709.894	94

Buna göre 2024 yılında bütçe giderleri %94 seviyesinde gerçekleşmiştir. Faiz giderlerinde başlangıç bütçesinde öngörülen tutar %1.010 oranında aşılmıştır. Personel harcamalarına ilişkin gider kalemleri beklenenin üstünde %9 gerçekleşirken, diğer giderler beklenenin altında gerçekleşmiştir.

Belediyenin bütçe gelirler ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri ve 2023 yılının 2022 yılına, 2024 yılının 2023 yılına göre değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2022-2024) Seyri

(TL)

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2022 Yılı (A)	2023 Yılı (B)	2024 Yılı (C)	2023-2022 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2024-2023 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Vergi Gelirleri	121.846.162	150.889.112	177.464.411	24	18
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	11.630.283	18.243.721	35.352.825	57	94
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	9.549.431	27.280.203	23.199.932	186	15
Diğer Gelirler	368.659.733	645.751.214	1.146.187.444	75	77
Sermaye Gelirleri	19.044.850	114.927.051	44.995.088	503	61
Toplam	530.730.459	957.091.300	1.427.199.700	80	49
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	2.635.825	271.756	747.706	-90	175
Net Toplam	528.094.634	956.819.544	1.426.451.994	81	49

Tablodaki veriler dikkate alındığında, 2024 yılında gelirler bir önceki yıla göre

469.632.449,77 TL’lik (%49) artış göstermiştir. Bu çerçevede; alınan bağış ve yardım ile özel gelirlerde 4.080.270,64TL (%15) azalış olmasına rağmen; vergi gelirlerinde 26.575.299,25TL (%18), diğer gelirlerde 500.436.230,48TL (%77) artış ve sermaye gelirlerinde 69.931.962,53TL (%61) tutarlarındaki azalış, toplam artış üzerinde belirleyici olmuştur. Artışın devralınan belde belediyeleri ve merkezi idare vergi gelirlerinden alınan paylarının eklenmesi sonucu arttığı anlaşılmakla birlikte, gelir yönetiminde sağlanan bu artışta etkili olmuştur.

Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2022-2024) Seyri

(TL)

Bütçe Giderinin Çeşidi	2022 Yılı (A)	2023 Yılı (B)	2024 Yılı (C)	2023-2022 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2024-2023 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Personel Giderleri	77.315.097,49	169.020.160,50	353.703.765,49	119	109
SGK Devlet Prim Giderleri	11.460.293,19	20.639.616,97	37.301.484,63	80	81
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	384.794.820,29	723.435.135,45	1.016.538.218,99	88	41
Faiz Giderleri	4.124.223,13	3.538.072,59	25.245.403,20	-14	614
Cari Transferler	31.811.155,32	64.029.120,71	62.776.125,95	101	-2
Sermaye Giderleri	138.744.575,71	270.082.066,76	229.144.895,32	95	-15
Sermaye Transferleri	0	0	0	0	0
Toplam	648.250.165,13	1.250.744.172,98	1.724.709.893,58	93	38

Belediyenin bütçe giderleri toplamı 2024 yılında 2023 yılına göre 473.965.720,60 TL (%38) artmıştır. Gider kalemleri incelendiğinde; 2024 yılında personel giderlerinin 184.683.604,99 TL (%109), sosyal güvenlik kurumlarına devlet prim giderlerinin 16.661.867,66 TL (%81) arttığı görülmektedir. Mal alım ve hizmet giderlerinde 293.103.083,54 TL’lik (%41), sermaye giderlerinde 40.937.171,44 TL’lik (%15) azalış olmuş, buna karşın faiz giderlerinde 21.707.330,61 TL’lik (%614) bir artış olmuştur. Faiz artışı kredi faizlerinden kaynaklanmıştır.

Faaliyet Sonuçları Tablosuna göre; bütçe ile ilgili olsun ya da olmasın belediyenin faaliyetlerinden dolayı tahakkuk eden 2024 yılı Faaliyet Gideri 1.568.769.403,37 TL, Faaliyet Geliri 1.791.004.765,37 TL olup Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu ise 222.235.362,00 TL olarak gerçekleşmiştir.

Yüreğir Belediyesinin doğrudan ve/veya dolaylı hissedarı olduğu şirketler aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler

(TL)

Sıra No	Şirketin Adı	Toplam Sermaye Tutarı	Belediyenin Sahip Olduğu Sermaye Tutarı	Hisse Oranı (%)
1	Yeni Yüreğir İmar İnşaat ve Özel Sağlık Hizmetleri Tic. ve AŞ	29.657.415	29.657.415	100

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Yüreğir Belediyesinin muhasebe kayıt işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre gerçekleştirilmektedir. Mahalli idarelerin hesap planı, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 46'ncı maddesinde ana hesap grupları, hesap grupları ve hesaplar itibarıyla belirlenmiş çerçeve hesap planında yer alan hesaplardan oluşmaktadır. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer almamakla birlikte, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer alan herhangi bir hesabın kullanılması gerekliliği ortaya çıkarsa Yönetmelik'teki hesap planına ilave hesap eklemeye veya çıkarmaya, Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı yetkilidir.

Ayrıca, mahalli idarelere ait detaylı hesap planları, bu Yönetmelik'te belirlenen hesap planı çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle ilgili Bakanlıklarca hazırlanmaktadır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 484 ve 485'inci maddeleri uyarınca; mali tablolar, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen ilkelere ve standartlara uygun olarak hazırlanır ve belirlenen sürelerde ilgililerin bilgisine sunulur. Bu bağlamda, İdarece üretilen cetvel ve temel mali tablolar ile diğer mali tablolar şunlardır:

- a) Mizan cetveli
- b) Temel mali tablolar
 - 1) Bilanço
 - 2) Faaliyet sonuçları tablosu
 - 3) Nakit akış tablosu
- c) Diğer mali tablolar

- 1) Bütçe uygulama sonuçları tablosu
- 2) Gelirlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
- 3) Giderlerin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu
- 4) Giderlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
- 5) Bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu
- 6) Bütçe giderlerinin kurumsal sınıflandırılması tablosu
- 7) Bütçe giderlerinin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu
- 8) Bütçe giderlerinin finansal sınıflandırılması tablosu
- 9) Bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu
- 10) Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Kamu İdaresinin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütölüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, Kamu İdaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kontrol Ortamı Standartları

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devirleri ve sınırları tam ve açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirilmiştir.

İdarede "Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri" ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları ülkemizde meydana gelen olağanüstü durumlar ve bütçe nedeniyle kısmen yeterlidir.

Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası, tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur.

Hassas görevlerin belirlenmesine yönelik müdürlüklere bilgilendirme yapılmamıştır.

Risk Değerlendirme Standartları

Stratejik plan, zamanında yayımlanmış ve içerik açısından mevzuata uygundur.

İdare performans programı içerik olarak mevzuata uygun şekilde hazırlanmış ve zamanında yayımlanmıştır.

İdare hiçbir iç kontrol riski belirlememiştir.

Risklerin değerlendirilmesine yönelik herhangi bir çalışma yapılmamıştır.

Kontrol Faaliyetleri Standartları

İdare tarafından yetkileri belirlemek amacıyla iş akış süreçleri hazırlanmış ve personele duyurulmuştur ancak güncellenmesi için çalışmalar yapılacaktır.

İdare tarafından yetki devirleri mevzuata uygun yapılmıştır.

İdarede yapılan görevlendirmelerde, bunları farklı kişiler arasında dağıtılarak görevler ayrılığı ilkesine uyulmuştur.

İdarece belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetleri belirlenmemiştir.

Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'a uygun olarak kurulmuştur.

Bilgi ve İletişim Standartları

İdare faaliyet raporu içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmıştır.

İdarenin Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı mevcuttur ve içerik olarak Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'ne uygundur.

İzleme Standartları

İdarenin tüm birimleri tarafından iç kontrol sistemi, yılda en az bir kez değerlendirilmektedir..

Kamu İdaresinde 3 adet iç denetçi kadrosu bulunmaktadır. Bu kadrolardan 1'i doludur.

İç denetim birimi bulunmadığından iç kontrol sistemine ilişkin denetim ve raporlama çalışması da mevcut değildir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Adana Yüreğir Belediyesi 2024.yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabının Kullanılmaması

Belediyenin ticari faaliyet kapsamında satın aldığı hizmete ilişkin ödediği Katma Değer Vergisi tutarı 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabına kaydedilmemektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabı'na ilişkin "Hesabın Niteliği" başlıklı 153'üncü maddesinde; hesabın mal ve hizmetin satın alınması sırasında satıcılara ödenen veya borçlanılan ve kurum açısından indirim hakkı doğuran katma değer vergisinin izlenmesi için kullanılacağı, mahalli idarelerin, bir bedel karşılığı satmak üzere ürettikleri mal veya hizmetin üretim girdisi olarak satın aldıkları mal veya hizmetlere ilişkin olarak ödemiş oldukları katma değer vergisini indirim konusu yapacakları, bunun dışında kurumun satışa konu olmayan kamu hizmeti üretiminde nihai tüketici olarak kullanmak veya tüketmek üzere satın aldığı mal veya hizmetler için ödenen katma değer vergisinin indirim konusu yapılamayacağı ve bu tutarların ilgili gider hesabı veya varlık hesabına yapılacak muhasebe kaydında maliyet bedeline ilave edileceği, "Hesabın İşleyişi" başlıklı 154'üncü maddesinde ise 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabı'na ilişkin borç ve alacak kayıtlarının nasıl yapılacağı ifade edilmiş olup bu doğrultuda Kamu İdaresinin ticari faaliyet kapsamında mal ve hizmet satın alması sırasında satıcılara ödenen katma değer vergisinin 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabı'na kaydedilmesi, bunun dışındakilerin gider yazılması gerektiği ifade edilmiştir.

Yapılan incelemeler neticesinde; İdarenin belirli bir fiyat tarifi üzerinden verdiği hizmetiyle ilgili katma değer vergisini 391 Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabında izleyerek ödediği ancak verdiği hizmetle ilgili yapmış olduğu giderlere ilişkin ödediği katma değer vergisini 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabında izlemediği tespit edilmiştir.

Belediyenin bedel karşılığında satmak üzere ürettiği hizmetin üretim girdisi olarak satın aldığı mal veya hizmetlere ilişkin olarak ödediği katma değer vergisi tutarını ilgili hesapta izlemesi gerekmektedir.

BULGU 2: Belediye Tarafından Tahsisli Kullanılan ve Tahsis Edilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında izlenmemesi

Belediyenin tahsisli kullandığı ve tahsis ettiği taşınmazlara yönelik tahsis işlemlerinin muhasebe kayıtlarında takip edilmediği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin Maddi Duran Varlıklar hesap grubuna ait işlemleri açıklayan 187'nci maddesinde;

“ ...

5) Kamu idaresinin mülkiyetinde olan taşınmazlar, bunlardan diğer kamu idarelerine tahsis edilenler ve kamu idarelerince tahsisli olarak kullanılanlar yardımcı hesaplar itibarıyla izlenir.

6) Taşınmazların tahsisinin kaldırılmasına karar verilmesi halinde taşınmazı tahsis eden idare ile taşınmazın tahsis edildiği idarenin muhasebe hizmetlerini yürüten muhasebe birimleri tarafından tahsise ilişkin muhasebe kayıtları kapatılır.”

Hükümleri yer almakta olup, tahsisli taşınmazlara ilişkin muhasebe kayıtlarının ne şekilde olması gerektiği ilgili varlık hesaplarının işleyişini açıklayan maddelerde belirtilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükmü değerlendirildiğinde, Belediye tarafından tahsis edilen ve tahsisli kullanılan taşınmazların yardımcı hesaplar kullanılarak muhasebe kayıtlarında izlenmesinin gerektiği anlaşılmaktadır.

Kurumun gönderdiği Mizanda 250 Arsa ve Araziler Hesabı içinde 250.03 Tahsisli Kullanılan Taşınmazlar ve 250.02 Kamu İdaresinin Tahsis Ettiği Taşınmazlar kodlarında herhangi bir kayıt ve rakam bulunmamaktadır. Ayrıca 252 Binalar Hesabı içinde de tahsisli kullanılan taşınmazlar ve kamu idaresinin başka kurumlara tahsis ettiği taşınmazlar mevcut değildir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde 252 Binalar Hesabı'nın işleyişi 192'nci ve 193'üncü maddelerde açıklanmıştır.

Hesabın Niteliği" başlıklı 192'nci maddesinde: “Binalar hesabı, eklenti ve bütünleyici parçaları dâhil olmak üzere, kamu idarelerinin mülkiyetinde bulunan binalar ile bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için kullanılır.” denilmiştir. "Hesabın işleyişi" başlıklı

193'üncü maddesinde hesaba ilişkin borç ve alacak kayıtları gösterilmiştir. Maddenin alacak kayıtlarının açıklandığı ilgili fıkrası: “(7) Tahsise konu edilen binalar tahsis eden kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değer üzerinden bu hesaba alacak, 500 Net Değer Hesabına borç kaydedilir. Ayrıca, varlığa ilişkin ayrılmış amortisman tutarı 500 Net Değer Hesabına alacak, 257- Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç kaydedilir.” şeklindedir.

Yapılan incelemede; 2024 yılı için idare tarafından “Kamu İdarelerinin Taşınmaz Kaydına İlişkin Yönetmelik” gereği hazırlanması gereken Ek:6 formuna ve 500 Net Değer Hesabı'nın borç kısmında kaydedilmediği, ayrıca ayrılması gereken amortisman tutarının Net Değer Hesabı'na alacak, Birikmiş Amortismanlar Hesabı'na borç kaydedilmesi gerekirken bu kaydın yapılmadığı tespit edilmiştir.

Tablo 8: 2024 Yılı Diğer Kurumlara Tahsis Edilen Taşınmazlar Tablosu

Mahalle	Ada	Parsel	Belediyeye Tahsis Edilen Taşınmazın Cinsi	Tahsis Eden Kurum	Tahsis Amacı
Köprülü	16251	1	Sosyal Tesis Alanı	Maliye Hazinesi	Sosyal Tesis Alanı
Cırık	0	252	Tarla	Maliye Hazinesi	Sosyal Tesis Alanı(Halı Saha)
Karşıyaka	16026	1	Pazar Yeri	Maliye Hazinesi	Pazar Alanı
Köprülü	1109	12	Tarla	Çukurova Üniversitesi	Biyobozunur Tesisi
Köprülü	1109	17	Tarla	Çukurova Üniversitesi	Biyobozunur Tesisi
Köprülü	1111	4	Tarla	Çukurova Üniversitesi	Biyobozunur Tesisi
Köprülü	1111	5	Tarla	Çukurova Üniversitesi	Biyobozunur Tesisi

Tablo 9: 2024 Yılı Belediyeye Tahsis Edilen Taşınmazlar Tablosu

Mahalle	Ada	Parsel	Tahsis Yapılan Kurum	Tahsis Amacı
Mihmandar(Doğankent)	348	16(Güneyi)	İtfaiye	İtfaiye Park Alanı
Misis(Yakapınar)	14597	2	Büyükşehir Belediyesi	Mezarlık
Çotlu	15457	5	Büyükşehir Belediyesi	Mezarlık
Yenice	0	26	Diyanet	Cami
Yenice	0	31	Diyanet	Cami Lojmanı
Misis(Yakapınar)	0	1903	İl Jandarma	Jandarma Karakolu
Köprülü	1762	91	Spor Genel Müdürlüğü	Halı Saha
Ulubatlı Hasan	11552	2	İl Sağlık Müdürlüğü	Sağlık Ocağı

Sonuç olarak; bulguda belirtilen Belediyenin tahsisli kullandığı ve tahsis ettiği taşınmazlar muhasebe kayıtlarında görülmediği ve amortisman ayrılmadığı için sonraki yıllardaki denetimlerde konunun takip edilmesi gerekir.

BULGU 3: Proje Özel Hesabına İlişkin Hatalı Uygulamaların Bulunması

Kamu idarelerine proje karşılığı aktarılan ve bu amaçlar için kurum adına açılan banka hesaplarında bulunan hibe niteliğindeki 104 Proje Özel Hesabında kayıtlı tutarlardan yapılan ödemelerde karşı hesap olarak 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabının kullanıldığı tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin Proje Özel Hesabının niteliğine ilişkin 61'inci maddesinde; *“Bu hesap, dış finansman kaynağından dış proje kredisi olarak, kurum adına T.C. Merkez Bankası veya uygun görülen diğer bankalar nezdinde açılan özel hesaplara aktarılan tutarlar, bu tutarlardan yapılan giderler, verilen avanslar, açtırılan akreditifler ile avans ve akreditiflerden nakden geri alınanların ve hesap bakiyesinin değerlemesi sonucu ortaya çıkan kur farklarının izlenmesi için kullanılır.”* denilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in “Hesaba ilişkin işlemler” başlıklı 62'nci maddesinde; *“Bu hesaptan yapılan ödemelerde “103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı” veya “106-Döviz Gönderme Emirleri Hesabı” kullanılmaz.”* hükmüne yer verilmiştir.

Yer verilen mevzuat hükümlerine göre 104-Proje Özel Hesabından ödeme yapılması veya avans verilmesi durumlarında söz konusu ödeme karşılığında 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabını kullanılmadan 104-Proje Özel Hesabının alacağına kayıt yapılması gerekmektedir.

Sonuç olarak, proje özel hesabından yapılan ödemelerin mevzuata uygun olarak muhasebeleştirilmesi gerekmekte olup bu durum ayrıca kullanılan kredinin amacına uygun olarak ilgili projeye yönelik kullanılıp kullanılmadığının takibi açısından önem arz etmektedir.

BULGU 4: Mahalli İdare Birliklerine Aktarılan Payların İlgili Hesapta Muhasebeleştirilmeden Doğrudan Gider Kaydedilmesi

İdare tarafından mahalli idare birliklerine aktarılan payların 363 Kamu İdareleri Payları Hesabı'nda izlenmediği, söz konusu tutarların 630 Giderler Hesabı kullanılarak doğrudan giderleştirildiği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 363 Kamu İdareleri Payları Hesabı'na ilişkin "Hesabın Niteliği" başlıklı 276'ncı maddesinde; bu hesabın, bütçe geliri olarak nakden veya mahsuben tahsil edilip özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılacak üzere hesaplanan tutarların izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir. Mezkur Yönetmelik'in "Hesabın İşleyişi" başlıklı 277'nci maddesinde; bütçe geliri olarak tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılacak üzere hesaplanan tutarların bir taraftan 363 Kamu İdareleri Payları Hesabı'na alacak, 630 Giderler Hesabı'na borç; diğer taraftan 835 Gider Yansıtma Hesabı'na alacak, 830 Bütçe Giderleri Hesabı'na borç kaydedileceği belirtilmiştir. Ayrıca 363 Kamu İdareleri Payları Hesabı'ndaki kayıtlı tutarlardan nakden veya mahsuben ödenen tutarların 363 Kamu İdareleri Payları Hesabı'na borç, 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

İdare tarafından mahalli idare birliklerine aktarılacak olan pay tutarları, 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'nun "Birlik Tüzüğü" başlıklı 5'inci maddesi uyarınca birliklerin tüzüklerinde belirlenmiş olup bu tutarlar, İdarenin bütçe gelirlerine belirli bir oranının uygulanması suretiyle hesaplanmaktadır.

Yapılan incelemede, İdare tarafından; Türkiye Belediyeler Birliği ve Çukurova Belediyeler Birliğine ilgili mevzuatı gereği 2024 yılında aktarılan toplam 3.940.935,56 TL tutarındaki payların 363 Kamu İdareleri Payları Hesabı'na kaydedilmeden ödeme aşamasında doğrudan giderleştirildiği tespit edilmiştir.

BULGU 5: Satışı Yapılan Taşınmazların Satış Bedelleri Üzerinden Kayıtlardan Çıkarılması

İdare tarafından taşınmaz satış ihalelerine istinaden gerçekleştirilen taşınmaz satışlarında muhasebe kayıtlarının, taşınmazların kayıtlı değeri üzerinden değil de ihalenin sonuçlandırıldığı teklif tutarı üzerinden yapıldığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin Maddi Duran Varlıkları düzenleyen 187'nci; 250 Arazi Ve Arsalar Hesabına ilişkin 189'uncu; 251 Yeraltı Ve Yerüstü Düzenleri Hesabına ilişkin 191'inci ve 252 Binalar Hesabına ilişkin 193'üncü maddelerinde; satılan taşınmazların kayıtlı değerleri üzerinden kayıtlardan çıkarılacağı ve kayıtlı bedel ile satış bedeli arasındaki olumlu/olumsuz farkların 600/630 hesaplarına, satış bedellerinin ise 100 Kasa veya 102 Bankalar Hesabına ve ilgili bütçe hesaplarına kaydedileceği belirtilmiştir.

2024 yılında Belediye tarafından taşınmaz satış bedelinin tahsil edildiği ve ilgili satışların muhasebe kayıtlarında söz konusu duran varlıklardan çıkışların satış bedeli üzerinden yapıldığı görülmüştür.

Taşınmaz satışlarının satış bedeli üzerinden muhasebeleştirilmesi; 250, 251 ve 252 numaralı hesaplardan çıkış yapılması gereken değerden daha fazla bir değer çıkmasına ve söz konusu maddi duran varlık hesaplarının alacak bakiyesi vermesine yol açabilmektedir. Ayrıca, satış işlemlerinin muhasebeleştirilmesinde 600 Gelirler ve 630 Giderler Hesaplarının kullanılmaması, Faaliyet Sonuçları Tablosuna intikal ettirilmesi gereken bilgilerin yansımaması sonucunu doğurmaktadır. Nitekim yapılan hatalı işlemler sonucunda 250 Arazi ve Arsalar Hesabının 31.12.2024 tarihinde 11.997.451,70 TL eksi bakiye verdiği görülmüştür.

Söz konusu hatalı uygulamanın kaynağının Belediye mülkiyetindeki taşınmazlara ilgili duran varlık hesaplarının yardımcı defterlerinde birim değerlerini gösterecek şekilde yer verilmemesi olduğu tespit edilmiştir. Bu durum ilgili duran varlık hesaplarında yer alan toplam tutarın dayanaksız olduğunu göstermekle birlikte herhangi bir taşınmazın elden çıkarılması durumunda ilgili hesaptan düşülmesi gereken tutarın tespit edilmesini de imkansız hale getirmektedir.

Muhasebe kayıt sistemi uygun şekilde düzeltilerek taşınmaz satışlarının satış bedeli yerine kayıtlı değer üzerinden muhasebeleştirilmesi sağlanmalıdır.

BULGU 6: Satın Alınan Akaryakıtın Bir Kısımının Depolanmasına Rağmen Stoklar Hesabında İzlenmemesi

Belediye hizmetlerinde kullanılmak üzere temin edilen ve belediyeye ait akaryakıt deposunda muhafaza edilen motorin için ödenen tutarların doğrudan gider kaydedildiği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı'na ilişkin "Hesabın Niteliği" başlıklı 115'inci maddesinde bu hesabın kurumlarca satılmak, üretimde veya diğer faaliyetlerde kullanılmak ya da tüketilmek üzere edinilen ilk madde ve malzeme, yarı mamul, mamul, ticari mal, artık ve hurda gibi bir yıl veya faaliyet dönemi içinde tüketilecek veya paraya çevrilecek varlıkların izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir. Bununla birlikte, Taşınır Mal Yönetmeliği'nin 10'uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde ilgili mevzuatı çerçevesinde kabul edilerek teslim alınan taşınırların

girişleri ile taşınırların çıkış ve ambarlar arasında devir işlemlerinde, dayanıklı taşınırların niteliklerini değiştiren esaslı onarım ve ilaveler sonucu değer artışlarında, kayıtlara esas olmak üzere taşınır işlem fişi (TİF) düzenleneceği ifade edilmiştir. Ancak, söz konusu Yönetmelik'te 10.10.2024 tarihli ve 32688 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan değişikliklerle, bu tarihten itibaren geçerli olmak üzere aynı işlemler için Varlık İşlem Fişi (VİF) düzenleneceği hüküm altına alınmıştır. Dolayısıyla 2024 yılı içerisinde, belirtilen tarihe kadar TİF, bu tarihten sonra ise VİF düzenlenmesi gerekliliği ortaya çıkmıştır.

Belediyenin 2024 yılına ilişkin akaryakıt alımları incelendiğinde, toplam 37.422.618,98 TL tutarındaki akaryakıt bedelinin 36.441.501,63 TL'sinin, işlemin gerçekleştiği tarihe göre düzenlenmesi gereken TİF veya VİF olmaksızın ve 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı kullanılmadan doğrudan gider yazıldığı görülmüştür.

Bu uygulama, belediyenin akaryakıt stok takibini zorlaştırmakta ve 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabının mali tablolarda olması gerekenden daha düşük tutarlarda yer almasına neden olmaktadır.

Sonuç olarak, Belediyenin akaryakıt alımlarında, ilgili Yönetmelik değişiklikleri de dikkate alınarak Varlık İşlem Fişi düzenlenmesi ve alımların 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı kullanılarak takip edilmesi suretiyle muhasebe kayıtlarının mevzuata uygun hale getirilmesi ve sağlıklı bir stok takibinin sağlanması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 7: Bilgisayar Yazılımları Alım ve Güncelleme Bedellerinin Haklar Hesabında İzlenmemesi

İdarenin bilgisayar yazılımlarının bakım ve güncellemesi kapsamında yapılan harcamaların 260 Haklar Hesabına kaydedilmeksizin doğrudan giderleştirildiği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 260 Haklar Hesabını düzenleyen “Hesabın niteliği” başlıklı 210'uncu maddesinde, bu hesabın, bedeli karşılığı edinilen hukuki tasarruflar ile belirli alanlarda tanınan kullanma ve yararlanma gibi hak ve yetkiler dolayısıyla yapılan ve ekonomik değer taşıyan harcamaların izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Amortisman ve Tükenme Paylarına ilişkin 47 sıra No.lu Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği'ne göre 260 Haklar Hesabında yer alan varlıklara ayrılacak amortisman için süre 1 yıl olarak belirlenmiş olup 260 Haklar Hesabına kaydedilen tutarların tamamına yılsonunda

amortisman hesaplanması gerekmektedir. Bu kapsamda yapılan harcamaların 260 Haklar Hesabına kaydedilmesi durumunda yapılan harcamaların toplamı hem bilançoda görülecek hemde harcamaların tamamına ayrılan amortisman tutarı yılsonunda faaliyet sonuçları tablosunda raporlanabilecektir.

Yapılan incelemede, KBS Bakımı ve Web Tabanlı Versiyona Yükseltilmesi Hizmeti kapsamında ödenen toplam 3.450.150 TL'nin 260 Haklar Hesabında takip edilmediği ve yılsonunda amortisman ayrılmadan doğrudan giderleştirildiği tespit edilmiştir.

Bu durum, mali tablolarda 260 Haklar Hesabının 3.450.150 TL eksik, 630 Giderler Hesabının ise aynı tutar kadar fazla görünmesine neden olmaktadır.

BULGU 8: İdarenin Taşınmaz Kayıtları ile Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün Kayıtları Arasında Uyumsuzluk Bulunması

Taşınmazlarla ilgili İdarenin kayıtları ile Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün kayıtları arasında uyumsuzluk olduğu görülmüştür.

2.10.2006 tarih ve 26307 no.lu Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in “Kayıt ve kontrol işlemleri” başlıklı 5'inci maddesinde;

“(1) Taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleri, kamu idarelerine ait taşınmazların mevcutlarla birlikte içinde bulunulan yılda çeşitli yollarla edinilenlerin ve elden çıkarılanların miktar ve değer olarak takip edilmesi amacıyla kayıt altına alınmasıdır. Kayıtların belgeye dayanması esastır.

(5) Kayıt işlemleri; taşınmaz giriş ve çıkış kayıtlarının tutulması ve ilgili cetvellere kaydedilmesi süreçlerini kapsar.” denilmektedir.

Aynı Yönetmelik'in “Kayıt şekli” başlıklı 7'nci maddesinde;

“(1) Kamu idareleri;

a) Tapu kütüğünde adlarına tescilli olan ve Ek 1'deki Kayıt Planının “Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar” başlığı altında yer alan taşınmazların kaydını Ek 2'deki ‘Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar Formu’nda,

–

yer alan bilgileri içerecek şekilde bilgisayarda veya deftere yazarak kaydını tutarlar.” denilmektedir.

İdarenin taşınmaz kayıtları ile Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün kayıtlarının karşılaştırılması sonucu; Tapu kayıtlarında yer alan 60 adet taşınmazın İdarenin taşınmaz kayıtlarında yer almadığı görülmüştür.

İdare ve Tapuda kayıtlı olan taşınmazlar arasında yukarıda belirtilen uyumsuzluklardan dolayı Kurumun mali tablolarındaki taşınmaz hesaplarının hatalı olduğu tespit edilmiştir.

İdare taşınmazların anılan yönetmelik hükümlerine uygun olarak Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü kayıtlarıyla uyumunun sağlanması ve Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği gereğince mali tablolarda gösterilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 9: Maddi Duran Varlıklar İçin Yapılan Amortisman Ayırma İşlemlerinde Hatalı Uygulamaların Bulunması

İdarenin envanterinde kayıtlı olan bazı duran varlıklara hiç amortisman ayrılmadığı, bazı duran varlıklar için değerinden daha fazla amortisman ayrıldığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 25-Maddi Duran Varlıklar Hesap Grubunu düzenleyen “Hesap grubuna ilişkin işlemler” başlıklı 187'nci maddesinin ikinci fıkrasının (ç) bendinde; amortisman tabi varlıkların neler olduğu, bunlara ilişkin uygulanacak amortisman süre, yöntem ve oranlarına ilişkin esas ve usullerin Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirleneceği, ayrılan amortismanların nasıl muhasebeleştirileceği ve varlıkların amortisman hesaplanmasına esas alınacak değerinin nasıl tespit edileceği düzenlenmiştir.

Maddi duran varlık bedellerinin ekonomik ömrü içerisinde giderleştirilmesi ve hesaben yok edilmesini izlemek için kullanılan 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabı da aynı Yönetmelik'in 202'nci ve 203'üncü maddelerinde açıklanmıştır. Amortisman ve tükenme payı ayrılmasına ilişkin usul ve esaslar ile uygulanacak amortisman ve tükenme payının süre, yöntem ve oranlarının neler olacağı ise “Amortisman ve Tükenme Payları” başlıklı 47 sıra No.lu Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği'nde açıklanmıştır.

Yapılan incelemede, İdare envanterinde yer alan ve kayıtlı değeri toplam 26.874.297,98 TL olan çeşitli nitelikteki varlıklar için hiç amortisman ayrılmadığı, kayıtlı değeri toplam 16.484.960,75 TL olan varlıklar için değerinden daha fazla amortisman ayrıldığı görülmüştür. Yapılan hatalı işlemler, 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabının ve faaliyet sonuçları tablosunda yer alan 630-Giderler Hesabının hatalı bilgi içermesine neden olmuştur.

Yukarıda yer verilen denetim tespiti üzerine, İdare tarafından bulgumuza iştirak edilerek amortisman ayırma işlemlerinde oluşan hataların nedenin tespiti ve düzeltilmesi amacıyla gerekli çalışmanın başlatıldığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak; amortisman tabi maddi duran varlıkların mevzuat hükümleri çerçevesinde sağlıklı şekilde belirlenmesi ve bu varlıklar için mevzuata uygun bir şekilde amortisman ayrılması gerekmektedir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Binek Hizmet Araçları İçin Taşıt Takip ve Yönetim Sisteminin Bulunmaması

Müdürlüklerin kullanımına verilen Belediyeye ait taşıtların akaryakıt tüketimlerinin ve kullanım durumlarının etkin bir şekilde takip edilmediği ve bu taşıtların resmi görev yazısı olmaksızın kullanıldığı görülmüştür

237 sayılı Taşıt Kanunu'nun 1'inci maddesinin (a) bendinde belediyelerin, Kanun kapsamında olduğu, Kanun'un “Taşıt verilecekler” başlıklı 4'üncü maddesinde ise emirlerine ve zatlarına binek otomobili verilenlerin (1) sayılı cetvelde, makam hizmetlerine tahsis edilen taşıtların (2) sayılı cetvelde gösterildiği belirtilmiştir. Kanun'un 16'ncı maddesinde; bu Kanun kapsamına giren taşıtları her ne suretle olursa olsun tahsis olunduğu işin haricinde veya şahsi hususlarda kullananlar ve kullandıranlar, kanunen bir makama veya işe tahsis olunmadığı hâlde bu taşıtlardan istifade eden ve ettirenler ile bunların gidiş gelişine müsaade edenler için uygulanacak yaptırımlar düzenlenmiştir.

Makamına taşıt tahsis edilecek kişilerin 237 sayılı Kanun'da çok sınırlı olarak sayıldığı, Kanun'da belirtilen unvanlar dışında kimsenin emrine ve zatına taşıt tahsis edilemeyeceği

açıkça belirtilmektedir. Makam dışında kalan ve hizmet taşıtı olarak kullanılan taşıtların aynı kurumun birimleri arasında ayırım yapılmaksızın, yalnızca resmi hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla ve görevlendirilmek suretiyle hizmet vermeleri gerekmektedir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 16'ncı maddesinde; "Devlet memurları görevleri ile ilgili resmi belge araç ve gereçleri, yetki verilen mahaller dışına çıkaramazlar, hususi işlerinde kullanamazlar ..." denilerek araç ve gereçlerin özel işlerde kullanılmasına kanun düzeyinde yasak getirilmiş olmakla birlikte aykırı hareket edenler için de 657 sayılı Kanun'un 125'inci ve 237 sayılı Taşıt Kanunu'nun 16'ncı maddesinde yaptırımlar öngörmüştür.

Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri İle Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in "Kamu Malları ve Kaynaklarının Kullanımı" başlıklı 16'ncı maddesinde; "Kamu görevlileri, kamu bina ve taşıtları ile diğer kamu malları ve kaynaklarını kamusal amaçlar ve hizmet gerekleri dışında kullanamaz ve kullandıramazlar, bunları korur ve her an hizmete hazır halde bulundurmak için gerekli tedbirleri alırlar." denilmiştir.

17.05.2024 tarihinde yayımlanan 2024/7 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi'nin "Resmi taşıtların edinilmesi ve kullanılması" başlıklı bölümünde; Taşıtların verimli kullanımı ile işletme maliyetlerinin asgari seviyeye indirilmesine yönelik gerekli önlemler idarelerce alınacaktır. Bu kapsamda taşıtların masrafları gider türleri itibarıyla plaka bazında düzenli olarak kayıt altına alınacak, harcama yetkililerince taşıtların çalışma süresi, güzergâhı, ortalama yakıt tüketim değeri, bakım maliyetleri ve sürücü performansı düzenli olarak izlenecektir.

Belediyelerin kamu hizmetinin gerektirdiği taşıtları, 2006/10193 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe giren Hizmet Alımı Suretiyle Taşıt Edinilmesine İlişkin Esas ve Usuller çerçevesinde kiralarak temin etmesi imkân dâhilindedir. Bununla beraber Esas ve Usuller'in 5'inci maddesinde; bu kapsamda taşıt edinilmesindeki temel amacın; bu giderlerin asgari seviyeye indirilmesi ve kaynakların savurganlığa yol açmadan, bütçe olanaklarıyla uyumlu bir şekilde kullanılması olduğu açıkça ifade edilmiştir.

Yapılan incelemede araçlarının çoğunda taşıt takip sistemlerinin olmadığı, yakıt alımlarının elektronik olarak takibinin yapılmadığı tespit edilmiştir.

Sonuç olarak, hizmet aracı olarak kiralanan taşıtların birimlerin kullanımına bırakılması 237 sayılı Taşıt Kanunu'na aykırı olduğundan söz konusu taşıtların birimlerin tasarrufundan çıkartılarak taşıt havuzuna dâhil edilmesi, Belediyenin birimleri arasında ayırım yapılmaksızın, yalnızca resmi hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla resmi taşıt görev formları düzenlenerek

kullanılması, görevin sona ermesinden sonra bütün taşıtların resmi garaj veya parka çekilmesi konusunda gerekli tedbirlerin alınması gerekmektedir.

BULGU 2: Doğrudan Hizmet Alımı Kapsamında Çalıştırılan Personele İlişkin Hakedişlerin Belediye Şirketine Vergi ve Sigorta Primi Kadar Eksik Ödenmesi

696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamında belediye şirketinde istihdam edilmeye başlanan işçilere yönelik olarak Şirkete ödenmesi gereken hakedişlerin sosyal güvenlik primi ve vergi tutarı kadar eksik ödendiği, dolayısıyla Şirket tarafından söz konusu yükümlülükler ilgili kurumlara zamanında ödenemeyerek biriktiği, bunun sonucunda ise söz konusu borçların yapılandırılarak zamlı olarak ödendiği görülmüştür.

696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile yapılan düzenleme sonucunda belediyeler tarafından belediye şirketlerinden 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci maddesindeki limit ve şartlar ile 62'nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendindeki sınırlamalara tabi olmaksızın personel alımı yapılmaktadır. Söz konusu personel alımı neticesinde belediyeler tarafından kendi şirketlerine sözleşme koşullarına göre tespit edilen hakedişler ödenmektedir.

Söz konusu hususa ilişkin olarak yapılan incelemelerde; belediyenin kendi şirketlerinden temin ettiği personele yönelik olarak yaptığı ödemeler net ücret, bireysel emeklilik kesintisi ve icra kesintisi toplamından oluşmakta, hakedişin gider kalemlerinden olan sosyal güvenlik primleri ve vergi tutarları ise zamanında ödenmemektedir. Söz konusu ödeme usulü nedeniyle Şirket bu personelin sosyal güvenlik primleri ile ücretlerinden kesilen gelir ve damga vergisini alacaklı kurumlara zamanında ödeyememekte, bu nedenle söz konusu borçlara gecikme zammı işlemektedir.

İdarenin hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde; doğrudan hizmet alımı kapsamında çalıştırılan şirket işçileri için Belediye Şirketine hakedişlerin eksik ödenmesi sonucunda doğan vergi ve sosyal güvenlik prim borçları nedeniyle söz konusu borçlara mahsuben bazı taşınmazlarını hazineye ve Sosyal Güvenlik Kurumuna devredildiği tespit edilmiştir.

İdare tarafından benimsenen bu yaklaşım sonucunda alacaklı kamu idarelerine ödenmesi gereken borçlar gecikmeye uğramakta ve bu gecikme dolayısıyla söz konusu borçlara gecikme zammı işlemektedir. Bu borçlar nihayetinde İdare tarafından ödenmekte ve bu nedenle İdare bütçesine fazladan külfet getirmektedir.

Sonuç olarak, Şirkete ödenmesi gereken personel hizmeti bedellerinin sadece net ücret, bireysel emeklilik tutarı ve icra kesintisi toplamı üzerinden yapılan hesaplama sonucu bulunan tutar üzerinden değil, ilgili kamu idarelerine ödenmesi gereken ve hakedişin gider kalem olanlarından SGK primi ve çeşitli vergi tutarlarının dâhil edilerek ödenmesi gerekmektedir.

BULGU 3: Mal Alımına Yönelik İhtiyaçların Kısımlara Bölünmek Suretiyle Doğrudan Temin Yoluyla Karşılanması

İdare tarafından mal ve hizmet alımlarının parasal limitlerin altında kalmak amacıyla kısımlara bölündüğü, bu suretle alımların 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu'nda belirtilen ihale usulleri yerine doğrudan temin yöntemiyle gerçekleştirildiği görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel İlkeler" başlıklı 5'inci maddesinde; idarelerin bu Kanun'a göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumlu olduğu, eşik değerlerin altında kalmak amacıyla mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin kısımlara bölünemeyeceği, bu Kanun'a göre yapılacak ihalelerde açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulünün temel usuller olduğu ifade edilmiştir.

Diğer yandan Kanun'un "Doğrudan Temin" başlıklı 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamında yapılacak alımlar için parasal limitler öngörülmüş olup 24.01.2024 tarih ve 32439 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2024/1 nolu Kamu İhale Tebliği ile bu limit, büyükşehir belediyesi sınırları dâhilinde bulunan idareler için 622.756 TL olarak belirlenmiştir

11.07.2023 tarihli ve 32245 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan ve 01.02.2024 tarihinde yürürlüğe giren Doğrudan Temin Yöntemiyle Yapılacak Alımlara İlişkin Tebliğ'in "Parasal limitler kapsamında yapılacak alımlar ile temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak alımlar" başlıklı 14'üncü maddesinin 3'üncü fıkrasında; "Parasal limitler dâhilinde yapılacak alımlarda, piyasada yapılan fiyat araştırması sonucunda bu limitlerin aşılabacağına tespit edilmesi halinde, ihtiyacın Kanunun ilgili hükümlerine göre ihale yoluyla temin edilmesi gerekir." ve aynı maddenin 4'ncü fıkrasında; "Kanunun 18 inci maddesinde öngörülen ihale usulleriyle temin edilmesi gereken ihtiyaçlar, parasal limitlerin altında kalacak şekilde adet, kısım veya gruplara bölünmek suretiyle temin edilemez." hükümleri yer almaktadır.

Yapılan incelemede, İdarenin 2024 yılı boyunca toplam 7.381.284,96 TL tutarında ve aynı kapsamdaki yazıcı toner ve bilgisayar malzemesi alımlarında ihale yöntemini tercih etmeyip, 2024 yılı doğrudan temin üst sınırı olarak belirlenen parasal limitin altında kalacak şekilde kısımlara bölerek aynı firmadan doğrudan temin yöntemiyle gerçekleştirdiği tespit edilmiştir.

Sonuç olarak, İdarenin saydamlık, rekabet, eşit muamele, güvenilirlik ve kaynakların verimli kullanılması ilkeleri ile birlikte 4734 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat hükümlerine uyması esastır. Bu nedenle, aynı nitelikteki veya işlevsel bütünlük arz eden alımların, doğrudan temin limitleri altında kalmak amacıyla kısımlara bölünmesi mevzuata aykırı olup, bunun yerine ihtiyaçların önceden planlanarak 4734 sayılı Kanun'da belirtilen uygun ihale usulleriyle temin edilmesi gerekmektedir

BULGU 4: Gecekondu Fon Hesabının Oluşturulmaması

İdarenin 775 sayılı Gecekondu Kanunu'na göre oluşturulmuş bir fon hesabı bulunmamaktadır.

775 sayılı Gecekondu Kanunu'nun "Fonların teşkili ve kullanılması" başlıklı 12'nci maddesinde belirtilen kaynaklardan sağlanacak gelirlerin ilgili belediyeler adına açılacak özel hesaplarda toplanarak birer fon teşkil edileceği belirtilmiştir. Kanun'un 13'üncü maddesinde ise bu fonda toplanan paraların belediyelerce nasıl kullanılacağı ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır.

Yapılan incelemelerde; İdare tarafından gecekondu fonu gelirlerine yönelik banka hesabının açılmadığı anlaşılmıştır. Yukarıda açıklanan mevzuatı gereği satışı gerçekleştirilen hazine taşınmazlarından Belediyeye aktarılacak payların takibi açısından gecekondu fon hesabı oluşturulması gerektiği değerlendirilmektedir.

Sonuç olarak, Hazine tarafından yapılan taşınmaz satışlarından aktarılan paylar için 775 sayılı Gecekondu Kanunu'na göre bir fon hesabının oluşturulması ve bu payların oluşturulan fon hesabına aktarılması gerekmektedir.

BULGU 5: Emlak Vergisi Muafiyeti ve İndirimli Emlak Vergisi Hükümlerinden Yararlanan Mükelleflerin Kontrolünün Sağlanmaması

Emlak vergisi muafiyetinden ve indirimli emlak vergisi uygulamasından faydalanan mükelleflerin, takip eden dönemlerde muafiyet ve indirim uygulamasından faydalanmak için gerekli şartları taşıyıp taşımadığına ilişkin kontrollerin yapılmadığı görülmüştür.

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun "Nispet" başlıklı 8'inci maddesinde;

"Cumhurbaşkanı, kendisine bakmakla mükellef kimsesi olup onsekiz yaşını doldurmamış olanlar hariç olmak üzere

1-hiçbir geliri olmadığını belgeleyenlerin,

2-gelirleri münhasıran kanunla kurulan sosyal güvenlik kurumlarından aldıkları aylıktan ibaret bulunanların,

3-gazilerin, engellilerin, şehitlerin dul ve yetimlerinin Türkiye sınırları içinde brüt 200 m²'yi geçmeyen tek meskeni olması (intifa hakkına sahip olunması hali dahil) halinde, bu meskenlerine ait vergi oranlarını sıfıra kadar indirmeye yetkilidir.

Bu hüküm, yukarıda belirtilenlerin tek meskene hisse ile sahip olmaları halinde hisselerine ait kısım hakkında da uygulanır. Muayyen zamanda dinlenme amacıyla kullanılan meskenler hakkında bu hüküm uygulanmaz. Geliri olmadığını belgelemenin usul ve esaslarını belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir" ifadesine yer verilerek belli şart ve durumda olanlar için vergi oranlarının Cumhurbaşkanının kararı ile sıfıra kadar indirilebileceği düzenlenmiştir.

Anılan hükmün verdiği yetkiye dayanılarak muhtelif tarihlerde çıkarılan Bakanlar Kurulu Kararları ile 1999-2006 yılları için, 2006/11450 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile de 2007 ve müteakip yıllar için yukarıda bahsedilen durumlarda bina vergisi oranının sıfır olarak uygulanacağı belirlenmiştir.

Konu hakkında yayımlanan 38 seri No.lu Emlak Vergisi Kanunu Genel Tebliği'nde hiçbir geliri olmadığını beyan eden mükelleflerin, indirimli vergi oranından yararlanabilmeleri için, hizmet karşılığı elde edilen ücret geliri, ticari, sınai ve mesleki faaliyet geliri, tarımsal faaliyet geliri, menkul ve gayrimenkul geliri, faiz ve temettü geliri veya benzeri türde bir gelirin olmaması gerektiği belirtilmiş, mükelleflerin daha sonradan yukarıda belirtilen türden

bir gelir elde etmeleri veya ikinci bir mesken binasına sahip olmaları halinde bu durumun ilgili belediyeye bildirilmesi zorunlu tutulmuştur.

Aynı şekilde mezkûr Tebliğ’de sosyal güvenlik kurumlarından emekli, dul, yetim, ölüm ve malûliyet aylığı alanların, bu aylıkları dışında başka gelirlerinin bulunması halinde, bunlara ait meskene indirimli vergi oranının uygulanmayacağı hüküm altına alınmıştır.

57 seri No.lu Emlak Vergisi Kanunu Genel Tebliği’nde emlak vergisi işlemlerinde mükellefler tarafından bildirilen hususların teyidinin, mükelleflerden belge istenmeden ilgili kurum ve kuruluşlardan yapılması gerektiği, bu bağlamda belediyelerce, mükelleflere ait kimlik bilgilerinin İçişleri Bakanlığı Kimlik Paylaşım Sistemi, tapu kayıtlarının Tapu ve Kadastro Bilgi Sisteminden alınabileceği, mükelleflerin şehit, gazi, dul, yetim ve emekli olduklarına ilişkin bilgilerin ise Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığından elektronik ortamda sağlanacağı belirtilmiş, gerek duyulması halinde bildirimlerin kontrolü amacıyla bildirim konu taşınmazlarda yoklama ve tespit yapılabileceği düzenlenmiştir.

Konu hakkında yayımlanan bir başka Genel Tebliğ olan 44 seri No.lu Emlak Vergisi Kanunu Genel Tebliği’nin “II- Hiçbir Geliri Olmadığını Beyan Eden Mükelleflerin Geliri Veya İkinci Bir Meskeni Bulunduğunun Tespit Edilmesi Halinde Yapılacak İşlemler” başlıklı bölümünde; indirimli vergi oranından yararlanma şartlarını taşımadığı halde, gerçek dışı taahhütte bulunmak suretiyle indirimli vergi oranından yararlanan mükellefler ile durumunda meydana gelen değişikliği bildirmeyen mükelleflerden alınması gereken verginin cezalı olarak ve gecikme faizi ile birlikte alınacağı açıklanmıştır.

Diğer yandan bahsi geçen verginin tarh, tahakkuk ve tahsil işlemleri ile ilgili olarak;

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu’nun “Usul hükümleri” başlıklı 37’nci maddesinde;

“Bu Kanun hükümleri saklı kalmak şartıyla, bu Kanuna göre alınacak vergiler hakkında 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

Bu Kanunda geçen "Vergi dairesi" tabiri, belediyeleri ifade eder.

Bu Kanunun uygulanmasında, Vergi Usul Kanununun vergi inceleme yetkisi hariç olmak üzere;

1-Belediye gelir şube müdürü, gelir şube müdürü olmayan yerlerde belediye hesap işleri müdürü, hesap işleri müdürü olmayan yerlerde muhasebeci, vergi dairesi müdürü sıfat ve yetkisini haizdir.

2-Vergi Usul Kanununda mahallin en büyük mal memuruna verilmiş görev ve yetkiler, belediye başkanları tarafından kullanılır.” hükümlerine yer verilmiştir.

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 1'inci maddesinde;

“Bu kanun hükümleri ikinci maddede yazılı olanlar dışında, genel bütçeye giren vergi, resim ve harçlar ile il özel idarelerine ve belediyelere ait vergi, resim ve harçlar hakkında uygulanır...”,

“Vergi Kanunlarının uygulanması ve ispat” başlıklı 3'üncü maddesinin (B) fıkrasında;

“İspat: Vergilendirmede vergiyi doğuran olay ve bu olaya, ilişkin muamelelerin gerçek mahiyeti esastır...”,

“Vergi dairesi” başlıklı 4'üncü maddesinde;

“Vergi dairesi mükellefi tesbit eden, vergi tarh eden, tahakkuk ettiren ve tahsil eden dairedir...”,

“Devamlı bilgi verme” başlıklı 149'uncu maddesinde;

“Kamu idare ve müesseseleri (Kamu hizmeti ifa eden kurum ve kuruluşlar dahil) ile gerçek ve tüzelkişiler vergilendirmeye ilişkin olaylarla ilgili olarak Maliye ve Gümrük Bakanlığı ve vergi dairesince kendilerinden yazı ile istenecek bilgileri belli fasılalarla ve devamlı olarak yazı ile vermeye mecburdurlar.” denildikten sonra 151'inci maddesinde bilgi vermekten imtina edebilecekler tahdidi olarak sayılmış ve bilgi verme mecburiyetine uymayanlara (Kamu idare ve müesseselerinde bilgi verme görevini yerine getirmeyen yöneticiler dahil) Kanunun mükerrer 355'nci maddesi gereğince özel usulsüzlük cezası kesileceği düzenlenmiştir.

Yukarıda yer verilen Vergi Usul Kanunu ve Emlak Vergisi Kanunu düzenlemelerinden; Emlak Vergisi Kanunu uygulaması yönünden belediyenin vergi dairesi sıfat ve yetkisinde olduğu, vergi inceleme yetkisi hariç olmak üzere mali hizmetler müdürünün vergi dairesi müdürü sıfat ve yetkisini haiz olduğu, vergilendirmede vergiyi doğuran olay ve bu olaya ilişkin muamelelerin gerçek mahiyetinin esas alınması gerektiği, kamu idarelerinin vergilendirmeye

ilişkin olaylarla ilgili olarak belediyece kendilerinden yazı ile istenecek bilgileri belli fasılalarla ve devamlı olarak yazı ile vermeye mecbur oldukları, bilgi verilmemesi halinde özel usulsüzlük cezası kesilebileceği anlaşılmaktadır.

İdarenin gelir işlemlerinin incelenmesi neticesinde; Yüreğir Belediyesi görev alanı içerisinde indirimli emlak vergisi hükümlerinden yararlanan ve emlak vergisinden muaf olan mükelleflerin toplam sayısının 2406 olduğu, ancak İdare tarafından ilgili kurumdan bilgi istemek suretiyle söz konusu mükelleflerin muafiyet şartlarını koruyup korumadığına ilişkin kontrollerin gerçekleştirilmediği ve bu kontrollerin etkin yapılmasına yönelik bir takip mekanizmasının da bulunmadığı tespit edilmiştir.

Sonuç olarak; İdare sınırları içerisinde emlak vergisi muafiyetinden ve indirimli emlak vergisi uygulamasından faydalanan kişilerin beyanları üzerinden hareketle bu kişilerin aktif sigortalı olarak çalışıp çalışmadığı ve emekli aylığı dışında herhangi bir gelir, ücret ya da kazanç elde edip etmediklerinin idarece ilgili kurumlardan alınacak bilgiler üzerinden kontrol edilmesi, söz konusu kurumlardan bilgi alınamaması halinde Vergi Usul Kanunu'nda yer alan yaptırımların uygulanarak gerekli bilginin temin edilmesi ve Emlak Vergisi tarh ve tahakkuk işlemlerinin etkin bir kontrol mekanizması ile denetlenmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 6: Şehir Hastanesinde Bulunan İşyerlerinin İlan Reklam, Çevre Temizlik ve Emlak Vergisi Mükellefiyetlerinin Sağlanmaması

Şehir hastanesinde bulunan 46 adet işyerinin ilan ve reklam vergisi, çevre temizlik vergisi ve emlak vergisi mükellefiyetlerinin tesis edilmediği, dolayısıyla söz konusu iş yerlerinden bu vergilere ilişkin tahakkuk işlemlerinin yapılmadığı görülmüştür.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 12'nci maddesinde, belediye sınırları ile mücavir alanları içinde yapılan her türlü ilan ve reklamın, ilan ve reklam vergisine tabi olduğu hüküm altına alınmıştır. Kanun'un 16'ncı maddesinde ise, vergiye tabi ilan ve reklamlarda, ilan ve reklam işinin mükellefçe yapılması halinde, ilan veya reklam işinin yapılmasından önce mükellef tarafından; ilan ve reklam işinin bu işi mutad meslek olarak ifa edenler tarafından yapılması halinde, ilan ve reklam işini yapanlarca ilan veya reklamın yapıldığı ayı takip eden ayın 20'nci günü akşamına kadar verilecek beyanname üzerine, bu verginin tarh ve tahakkuk ettirileceği ifade edilmiştir.

Mezkûr Kanun'un "Çevre temizlik vergisi" başlıklı mükerrer 44'üncü maddesinde ise, belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde bulunan ve belediyelerin çevre temizlik

hizmetlerinden yararlanan konut, iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binaların çevre temizlik vergisine tabi olduğu, iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binalara ait tahakkuk eden çevre temizlik vergisinin her yıl emlak vergisinin taksit sürelerinde ödeneceği belirtilmiştir.

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun 33'üncü maddesinin birinci fıkrasında, yeni bina inşa edilmesinin (Mevcut binalara ilaveler yapılması veya asansör veya kalorifer tesisleri konulması yeni inşaat hükmündedir.) vergi değerini tadil eden sebep olduğu; 23'üncü maddesinde, bu Kanunun 33'üncü maddesinde (8 numaralı fıkra hariç) yazılı vergi değerini tadil eden nedenlerin bulunması halinde değişikliğin vuku bulduğu bütçe yılı içinde, vergi değerini tadil eden sebep bütçe yılının son üç ayı içinde vuku bulmuş ise olayın vuku bulduğu tarihten itibaren üç ay içinde emlakın bulunduğu yerdeki ilgili belediyeye emlak vergisi bildirimi verilmesinin zorunlu olduğu; 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde, bina vergisi mükellefiyetinin 33'üncü maddede yazılı vergi değerini tadil eden sebeplerin doğması halinde bu değişikliklerin vuku bulduğu tarihi takip eden bütçe yılından itibaren başlayacağı hükme bağlanmıştır.

Yapılan incelemede Şehir hastanesinde bulunan 46 adet işyerinin ilan ve reklam vergisi, çevre temizlik vergisi ve emlak vergisi mükellefiyetlerinin tesis edilmediği, dolayısıyla söz konusu iş yerlerinden bu vergilere ilişkin tahakkuk işlemlerinin yapılmadığı görülmüştür.

Sonuç olarak, söz konusu mükellefiyetlerin tesis edilmesi gerekmektedir.

BULGU 7: Sahipsiz Sokak Hayvanlarının Toplanmaması

İdare bünyesinde yapılan incelemelerde, 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu kapsamında toplanılması zorunlu olan başıboş sokak köpeklerinin toplatılmadığı, şehir merkezinde bir kısmı sürü halinde olmak üzere çok sayıda başıboş sokak köpeklerinin bulunduğu tespit edilmiştir.

5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunun 6'ncı maddesinin 4'üncü ve 5'inci fıkrası;

“Madde 6-

Sahipsiz veya güçten düşmüş hayvanların en hızlı şekilde yerel yönetimlerce kurulan veya izin verilen hayvan bakımevlerine götürülmesi zorunludur. Bu hayvanların öncelikle söz konusu merkezlerde oluşturulacak müşahede yerlerinde tutulması sağlanır. (Değişik son cümle: 30/7/2024-7527/4 md.) Bakımevlerine alınan hayvanlar Bakanlık veri sistemine

kaydedilir ve rehabilite edilen köpekler, sahiplendirilinceye kadar hayvan bakımevlerinde barındırılır.

Sahipsiz veya güçten düşmüş hayvanların toplatılması ve hayvan bakımevlerinin çalışma usul ve esasları ile burada çalışan personelin niteliğine ilişkin hususlar ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir. Hayvan bakımevleri ve hastanelerin kurulması amacıyla Hazineye ait araziler öncelikle tahsis edilir. Amacı dışında kullanıldığı tespit edilen arazilerin tahsisi iptal edilir.”

Şeklinde düzenlenmiştir.

Aynı kanunun 7527 sayılı kanun ile değişik “Yerel yönetimlerin sorumluluğu” başlıklı Ek 1’inci maddesinde ise;

“*Ek Madde 1 – (Ek:9/7/2021-7332/13 md.)*

Büyükşehir belediyeleri, il belediyeleri ve nüfusu yirmi beş bini aşan (...) belediyeler, sahipsiz veya güçten düşmüş ya da tehlike arz eden hayvanların korunması ve sahiplendirilinceye kadar bakımının yapılması ile rehabilitasyonunun sağlanması amacıyla hayvan bakımevleri kurar.

Birinci fıkrada belirtilen hayvanlar, ilgili belediyeler tarafından hayvan bakımevine götürülür. Hayvan bakımevi kurma zorunluluğu olmayan belediyeler ile il özel idareleri ise sorumluluk alanındaki bu hayvanları en yakın hayvan bakımevine götürür. (Değişik üçüncü ve dördüncü cümle: 30/7/2024-7527/13 md.) Bakımevlerine alınan hayvanlar Bakanlık veri sistemine kaydedilir. Rehabilite edilen köpekler, sahiplendirilinceye kadar hayvan bakımevlerinde barındırılır.

(Değişik: 30/7/2024-7527/13 md.) Büyükşehir belediyeleri, il belediyeleri ve nüfusu yirmi beş bini aşan belediyeler bakımından, geçici 4 üncü maddenin ikinci fıkrasında belirtilen kaynağı ayırmayan belediye başkanı ve meclis üyeleri ile ayrılan kaynağı hayvan bakımevi kurmak, sahipsiz hayvanları toplamak, rehabilite etmek veya sahiplendirilinceye kadar bakmak için sarf etmeyen ya da bu kaynağı başka amaçlar için sarf eden belediye başkanı ve belediye yetkililerine altı aydan iki yıla kadar hapis cezası verilir.”

Hükümleri yer almaktadır.

Bu hükümlere göre Büyükşehir Belediyeleri, İl Belediyeleri ve nüfusu 25.000'i aşan belediyeler sorumlulukları altındaki mülki idare sınırları içerisindeki sahipsiz başıboş sokak köpekleri başta olmak üzere insan ve toplum sağlığını tehdit eden sahipsiz hayvanları toplamak ve bunları sahiplendirinceye kadar kurmuş oldukları hayvan bakım evlerinde bakmakla yükümlüdürler.

Bu kapsamda, 5199 sayılı kanunun Geçici Ek 4'üncü maddesine göre, Büyükşehir Belediyeleri, İl Belediyeleri ve nüfusu 25.000'i aşan belediyelerin hayvan bakımevleri kurmak, rehabilitasyon işlemlerini gerçekleştirmek ve sahipsiz hayvanlara sahiplendirilinceye kadar bakmak için en son kesinleşmiş olan bütçe gelirlerinin binde beşi kadar kaynak ayırmaları ve ayrılan bu kaynağı sadece hayvan bakımevi kurmak, sahipsiz hayvanları toplamak, rehabilite etmek veya sahiplendirilinceye kadar bakmak için kullanmaları kanunen zorunludur.

Kanunun Geçici Madde 4'üncü maddesinde belirtilen kaynağı ayırmayan veya ayırmış oldukları bu kaynağı başka amaçlar için kullanarak 5199 sayılı kanunda belirtilen mecburiyetleri yerine getirmeyen belediye başkanı ve belediye yetkililerine 6 aydan 2 yıla kadar hapis cezası verileceği Ek 1'inci maddenin son fıkrasında hükme bağlanmıştır.

Yapılan incelemede, Yapılan incelemede, Yüreğir Belediyesi tarafından sahipsiz sokak hayvanlarının toplanması için herhangi bir hayvan bakımevi ve barınak yapılmadığı, başıboş sokak köpeklerinin toplanmadığı, sokaklarda bir kısmı sürü halinde olmak üzere birçok başıboş köpeğin dolaştığı ve bunlarla ilgili olarak mevzuat hükümleri çerçevesinde herhangi bir işlem tesis edilmediği görülmüştür. Söz konusu bu durum, 5199 sayılı Kanun hükümlerine açıkça aykırılık teşkil etmekle birlikte, özellikle başıboş sokak köpeklerinin sebep olabileceği saldırılar nedeniyle insan ve toplum sağlığını tehdit etmekte ve belediyeye karşı tazminat davası açılması riskini de bünyesinde barındırmaktadır.

Bu nedenle, insan ve toplum sağlığını korumak, belediyenin karşı karşıya gelebileceği ekonomik yüklerden korunmak ve hukuk devleti olmanın gereği olarak mevcut kanuni düzenlemelerin emredici hükümlerine uygun olarak hareket ederek başıboş sokak hayvanlarının toplanması ve sahiplendirilinceye kadar hayvan bakımevlerinde bakımlarının yapılması gerekmektedir.

BULGU 8: Dolu Müdürlük Kadrolarına Başka Personel Görevlendirilmesi ve Harcama Yetkilisi Unvanının Kullanılması

Hâlihazırda dolu olan ve izin, geçici görev, görevden uzaklaştırma gibi sebeplerle geçici olarak boşalmadığı halde bazı müdür kadrolarına görevlendirmeler yapılarak söz konusu kadrolara asaleten atanmış müdürlerin pasif tutulduğu ve görevlendirilen personele harcama yetkilisi unvanının kullanıldığı görülmüştür.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun “Vekâlet görevi ve aylık verilmesinin şartları” başlıklı 86'ncı maddesine göre; memurların kanuni izin, geçici görev, disiplin cezası uygulaması veya görevden uzaklaştırma nedenleriyle işlerinden geçici olarak ayrılmalari halinde yerlerine kurum içinden veya diğer kurumlardan veya açıktan vekil atanabileceği ve yine boş kadrolara ait görevlerin memurlara görevlendirme yapılarak gördürülebileceği belirtilmiştir.

Diğer yandan, şartları taşıyan kişilerin ilgili kadroya asaleten atanarak görevi ifa etmeleri esas olmakla beraber anılan Kanun'un 86'ncı maddesinde, kadro tahsis edilen kişinin geçici olarak ayrılması veya boş kadro olması halinde hizmetin görevlendirme yapılarak gördürülmesine imkân tanınmış; Kanun'da düzenlenmemekle beraber asilde aranan şartları taşıyan asil veya vekil memur bulunmadığı takdirde hizmetin aksamadan yürütülebilmesi amacıyla 17.05.1987 tarihli ve 19463 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 99 seri no.lu Devlet Memurları Kanunu Genel Tebliği'nde tedviren görevlendirmenin yapılabileceği de belirtilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun “Harcama yetkilisi” başlıklı 63'üncü maddesinde belediye bütçesiyle ödenek tahsis edilen her bir harcama biriminin en üst yöneticisi harcama yetkilisi olduğu belirtilerek harcama yetkilisinin tanımı yapılmış, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun “Harcama yetkisi ve yetkilisi” başlıklı 31'inci maddesinde de, bütçeyle ödenek tahsis edilen her bir harcama biriminin en üst yöneticisi harcama yetkilisi olarak belirlenmiştir.

5018 sayılı Kanun'a dayanılarak çıkarılan 1 Seri Numaralı Harcama Yetkilileri Hakkında Genel Tebliğ'in “Diğer Hususlar” başlıklı 5'inci bölümünde; harcama yetkilisinin kanuni izin, hastalık, geçici görev, disiplin cezası uygulaması, görevden uzaklaştırma ve benzeri nedenlerle geçici olarak görevinden ayrılması halinde ilgili harcama biriminin harcama yetkilisinin görevlendirilen kişi olduğu belirlenmiştir.

Adı geçen Tebliğ'in "Harcama Yetkisinin Devri" başlıklı 4'üncü bölümünde harcama yetkisinin devrinin yazılı olmak zorunda olduğu, devredilen yetkinin sınırlarının açıkça belirlenmiş olması gerektiği, belediye ve il özel idareleri ile bunlara bağlı idarelerin harcama yetkilileri bu yetkilerini yardımcılarına, yardımcısı olmayanlar ise hiyerarşik olarak bir alt kademedeki yöneticilere kısmen veya tamamen devredebilecekleri, harcama yetkisinin devredilmesi, yetkiyi devreden idari sorumluluğunu ortadan kaldırmayacağı ifade edilmiş olup harcama yetkisinin kim tarafından kullanılacağı, hangi durumlarda görevlendirileceği, kimlerin harcama yetkilisi olacağı, bu yetkinin nasıl devredileceği açıkça belirtilmiştir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümlerine göre müdür kadrosunda bulunan kişinin harcama yetkilisi olarak harcama yetkisini kullanması gerekmektedir. Şöyle ki belirtilen mevzuat hükümleri çerçevesinde ilgili birimin en üst yöneticisi olan müdür kadrosunda bulunan memurun, harcama yetkilisi olması gerekmektedir. Bu kadro boş olmadığı sürece bu yetkileri başka birinin kullanması mümkün değildir. Kadro dolu iken, harcama yetkisinin devredilmesi şartları oluşmuşsa dahi, harcama yetkilileri, Tebliğ'de yer verilen parasal limitler dâhilinde olmak üzere bu yetkilerini yardımcılarına yardımcıları yok ise hiyerarşik olarak bir alt kademedeki yöneticilere yazılı ve sınırları belirli bir şekilde devredebileceği unutulmamalıdır. Ayrıca Kanun'da ve Genel Tebliğ'de öngörülen istisnai nitelikteki görevlendirme veya tedviren görevlendirmeye sadece mevzuatta öngörülen şartların oluşması halinde başvurulması gerekmektedir. Bu uygulamaların, Kanun'da ve Genel Tebliğ'de belirtilen şartların bertaraf edilmesinde bir araç olarak kullanılması mümkün değildir.

Söz konusu hususa ilişkin olarak yapılan incelemelerde; Belediyede 2024 yılı için bütçeyle 43.770.000,00 TL ödenek ayrılan İşletme Ve İştirakler Müdürlüğü ,13.197.000,00 TL ödenek ayrılan Dış İlişkiler Müdürlüğü , 7.105.550,00 TL ödenek ayrılan Kırsal Hizmetler Müdürlüğü, 4.850.000,00 TL ödenek ayrılan Kentsel Dönüşüm Müdürlüğü, 44.840.000,00 TL ödenek ayrılan Sosyal Yardım İşleri Müdürlüğü, 30.199.000,00 TL ödenek ayrılan Basın Ve Yayın Ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü kadroları dolu olmasına rağmen bu kadrolara görevlendirmelerin yapıldığı ve harcama yetkisinin 657 ve 5018 sayılı Kanunlar ile ilgili Tebliğlere aykırı olarak kullandırıldığı, diğer yandan daha önceden atanan ve kadronun sahibi konumundaki müdürlerin pasif olarak tanımlandığı ve kadronun gerektirdiği hizmetleri ifa etmedikleri, buna karşın mevzuata aykırı olarak görevlendirilen personellerin söz konusu hizmetleri yürüttükleri tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında Belediye ve Bağlı Kuruluşlar ile Mahalli İdare Birlikleri Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmelik kapsamında sınırlı sayıda olan yönetici kadrolarına atanan personelin kazanılmış hakları saklı bulunduğundan işgal edilen kadronun boşaltılması imkansız olup ilgili üst yönetici tarafından kadrolara vekaleten görevlendirme yapılmak suretiyle kurum politikalarını gerçekleştirdiği, söz konusu dolu kadrolara vekalet eden personele herhangi bir ek ödeme yapılmamakta olup kamu zararına sebebiyet verilmediği ifade edilmiştir. Harcama yetkisinin 657 ve 5018 sayılı Kanunlar ile ilgili Tebliğlere aykırı olarak kullanılmadan kurum politikalarının gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Sonuç olarak; görevlendirme veya tedviren görevlendirmeye sadece mevzuatta öngörülen şartların oluşması halinde başvurulması ve harcama yetkisinin devredilmesi uygulamasının mevzuata uygun olarak yapılması gerekmektedir.

BULGU 9: Yeni İstihdam Edilen Personel Hakkında Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırmasının Zamanında Yapılmaması

2024 yılı içerisinde belediye şirketinde istihdam edilmek üzere alınan personel hakkında güvenlik soruşturması ve arşiv araştırmasının personel işe başladıktan sonra yapıldığı görülmüştür.

7315 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu'nun 3'üncü maddesinde; arşiv araştırmasının, statüsü veya çalıştırma şekline bağlı olmaksızın ilk defa veya yeniden memuriyete yahut kamu görevine atanacaklar hakkında yapılacağı belirtilmiştir. 4'üncü maddesinde de arşiv araştırmasının kişinin adli sicil kaydının, kolluk kuvvetleri tarafından hâlen aranıp aranmadığının, kişi hakkında herhangi bir tahdit olup olmadığının, kişi hakkında kesinleşmiş mahkeme kararları ve devam eden veya sonuçlanmış olan soruşturma ya da kovuşturmalar kapsamındaki olguların, kamu görevinden çıkarılma ya da kesinleşmiş memurluktan çıkarma cezası olup olmadığının, mevcut kayıtlardan tespit edilmesi olduğu ifade edilmiştir.

Yine aynı Kanun'un 5'inci maddesinde; güvenlik araştırmasının arşiv araştırmasındaki hususlara ilave olarak kişinin, görevin gerektirdiği niteliklerle ilgili kolluk kuvvetleri ve istihbarat ünitelerindeki olgusal verilerin, yabancı devlet kurumları ve yabancılarla ilişkisinin, terör örgütleri veya suç işlemek amacıyla kurulan örgütlerle eylem birliği, irtibat ve iltisak içinde olup olmadığının, mevcut kayıtlardan ve kişinin görevine yansıtacak hususların

denetime elverişli olacak yöntemlerle yerinden araştırılmak suretiyle tespit edilmesi şeklinde belirtilmiştir.

Kanun'un 7'nci maddesinde ise; Yaptırılan güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması sonucunda elde edilen verilerin değerlendirilmesi amacıyla Değerlendirme Komisyonu kurulacağı ve komisyonun kendisine iletilen verilere ilişkin nesnel ve gerekçeli değerlendirmelerini yazılı olarak atamaya yetkili amire sunacağı ifade edilmiştir.

Yapılan incelemede, 2024 yılı içerisinde 370 kişinin belediye şirketine işçi olarak işe alındığı, alınan kişiler hakkında işe başlamadan önce yapılması gereken arşiv araştırması veya güvenlik soruşturmalarının kişiler işe başladıktan sonraki süreçte yapıldığı ve kayıtlarının olduğu tespit edilmiştir.

Yukarıda açıklanan mevzuat hükümlerinden anlaşılabacağı üzere bir kimsenin herhangi bir kamu görevine başlamadan önce hakkında ilgili kurumlarca arşiv araştırması ve/veya güvenlik soruşturması yapılması gerekmektedir.

BULGU 10: Sayıştay İlamlarının İnfaz Edilmemesi

Sayıştay İlamları Cetvelinde yer alan ve kesinleşmiş tazminine hükmolunan toplam 112.650,11 TL'nin mesul kişilerden tahsili için lazım gelen işlemlerin yapılmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 140 Kişilerden Alacaklar Hesabına dair "Hesaba ilişkin işlemler" başlıklı 111'inci maddesinde; mahkemeler ve Sayıştay ilamları ile hüküm altına alındığı halde borçlu tarafından rızaen ödenmeyenlerin icra yolu ile tahsil edileceği, Sayıştay ve mahkeme ilamları ile tazmin hükmolunan alacakların, ilamda faizin başlangıcı hakkında hüküm varsa belirtilen tarihten, aksi takdirde karar tarihinden itibaren faize tabi olacağı, Sayıştayca tazmin hükmedilen paralara ait ilamlar kuruma gönderildiğinde, ilamda yazılı miktarlardan kısmen veya tamamen daha önceden kişilerden alacaklar hesabına kaydedilmiş miktarlar ilam tutarından düşüldükten sonra arta kalan miktarların yevmiye ve yardımcı defterlere kaydedileceği, ilamın kesinleştiği bildirilinceye kadar, mesullerden icraya müracaat edilmeksizin tahsilinin izleneceği, ilamın kesinleştiği bildirilince icra takibine başlanacağı, aynı Yönetmelik'in yine 140 no.lu hesaba dair "Hesabının işleyişi" başlıklı 112'nci maddesinde ise; bu hesapta kayıtlı alacaklar için tahakkuk ettirilen faiz tutarlarının bu hesaba borç, 600 Gelirler Hesabına alacak kaydedileceği belirtilmiştir.

6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun “İlamların infazı” başlıklı 53’üncü maddesinde, Sayıştay ilamlarının kesinleştikten sonra doksan gün içerisinde yerine getirileceği ve ilam hükümlerinin yerine getirilmesinden, ilamların gönderildiği kamu idarelerinin üst yöneticilerinin mesul olduğu ifade edilmiştir.

Mezkûr Kanun'un “Kamu idareleri ve görevlilerinin sorumluluğu” başlıklı 9’uncu maddesinin üçüncü fıkrasında; hesabı bu Kanun hükümlerine göre zamanında ve tam olarak vermeyen mesuller veya diğer ilgililer ile Sayıştay teftişine giren amme idareleri vazifelilerinden, teftiş ve muhakeme sırasında, istenilen her çeşit bilgi, belge ve defterleri vermeyen, teftiş ve muhakemeyi güçleştirenlerin aylıkları, Sayıştayın istemi üzerine ilgili amme idarelerince, hesabı veya istenen bilgi, belge ve defterleri eksiksiz verinceye kadar yarım olarak ödenir. Yarım aylık kesilmeye başlandığı tarihten itibaren muhasebe yetkilileri en çok üç ay, diğer vazifeliler ise Sayıştayca belli edilen süre içinde yine hesabı veya istenilen bilgi, belge ve defterleri vermez veya teftiş ve muhakemeyi güçleştiren sebepleri ortadan kaldırmazlarsa, bu defa ilgili amme idarelerince mevzuatındaki usule göre vazifeden uzaklaştırılarak haklarında gerekli soruşturma veya kovuşturma yapılacağı belirtilmiş ve aynı maddenin dördüncü fıkrasında ise, Sayıştay ilamlarının infazını izlemeyen ve gereklerini yerine getirmeyenler hakkında da üçüncü fıkradaki hükümlerin tatbik edileceği ifade edilmiştir.

Yapılan incelemede; 2011 ve 2014 yıllarında Sayıştay tarafından kesin tazminine hükmolunan 112.650,11 TL için tahsilat talebinde bulunulmadığı ve icra takibine başlanılmadığı anlaşılmış olup bu vaziyet mevzuata aykırılık teşkil etmektedir.

Sayıştay İlamlarının takibatı ve tahsilatının mevzuatta belirtilen şekilde ve sürede yapılması gerekmektedir.

BULGU 11: Taşınır Mallara İlişkin Dönem Sonu İşlemlerin Mevzuat Hükümlerine Göre Yürütülmemesi

Belediye harcama birimleri tarafından yıl sonu ambar sayımlarının yapılmadığı ve Harcama Birimi Taşınır Mal Yönetim Hesabı Cetvellerinin mevcut kayıtlar üzerinden düzenlendiği görülmüştür.

Taşınır Mal Yönetmeliği’nin “Sayım ve sayım sonrası yapılacak işlemler” başlıklı 32’nci maddesinde; kamu idarelerine ait taşınırın sayımın ne zaman ve ne şekilde yapılacağı ile düzenlenecek belgeler belirtilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in "Taşınır mal yönetim hesabı" başlıklı 34'üncü maddesinde ise, taşınır mal yönetim hesabının; yıl sonu sayımına ilişkin Sayım Tutanağı, Taşınır Sayım ve Döküm Cetveli, Harcama Birimi Taşınır Mal Yönetim Hesabı Cetveli ve yıl sonu itibarıyla en son düzenlenen Taşınır İşlem Fişinin sıra numarasını gösterir tutanaktan oluşacağı düzenlenmiştir. Ayrıca taşınır mal yönetim hesabının nasıl hazırlanacağı, onaylatılacağı ve muhafaza edileceği ayrıntılı biçimde ifade edilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerine göre; yıl sonlarında taşınır sayımları tam olarak yapılmalı, ardından sayım tutanakları düzenlenmeli buna bağlı olarak da taşınır sayım ve döküm cetveli hazırlanarak muhasebe kayıtları ile fiziki durum karşılaştırılmalıdır.

Yapılan incelemede, bazı harcama birimlerinde yıl sonu sayım işlemlerine ilişkin sayım tutanakları düzenlenmeden taşınır sayım ve döküm cetvellerinin düzenlendiği tespit edilmiştir. Yıl sonu Sayım Tutanakları düzenlenmeden Taşınır Sayım ve Döküm Cetvellerinin oluşturulması mevzuata aykırılık teşkil ettiği gibi Kurum için stok takibinde de risk oluşturmaktadır.

Sonuç olarak, yıl sonu sayımlarının yapılması ve taşınır yönetim hesabının Yönetmelikte belirtilen cetvel ve tutanakların tamamını içerecek şekilde düzenlenmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 12: Dernek ile İmzalanan Protokol Kapsamında Mahalli Sınırların Dışında Harcama Yapılması

Belediye ile Karaisalılar derneği arasında imzalanan protokol kapsamında Seyhan ilçesinde bulunan dernek binasının yapım işini Belediye bütçesinden harcama yapıldığı görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun; "Tanımlar" başlıklı 3'üncü maddesinde belediyeler, belde sakinlerinin mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan ve karar organı seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan, idarî ve malî özerkliğe sahip kamu tüzel kişisi; belde, belediyesi bulunan yerleşim yeri olarak tanımlanmıştır. "Hemşehri hukuku" başlıklı 13'üncü maddesinde ise herkesin ikamet ettiği beldenin hemşehrisi olduğu, hemşehrilerin, belediye karar ve hizmetlerine katılma, belediye faaliyetleri hakkında bilgilenme ve belediye idaresinin yardımlarından yararlanma haklarının bulunduğu belirtilmiştir.

Kanun'un "Belediyenin yetkileri ve imtiyazları" başlıklı 15'inci maddesinde belde sakinlerinin mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla her türlü faaliyet ve girişimde bulunmak belediyenin yetkileri ve imtiyazları arasında sayılmış, "Belediyenin görev ve sorumlulukları" başlıklı 14'üncü maddesinde ise mahallî müşterek nitelikte olmak şartıyla; kültür ve sanat hizmetlerini yapabileceği veya yaptırabileceği, belediyenin görev, sorumluluk ve yetki alanının belediye sınırlarını kapsadığı belirtilmiştir. "Belediyenin giderleri" başlıklı 60'ıncı maddesinde de sosyo-kültürel, sanatsal ve bilimsel etkinlikler için yapılan giderlerin belediyelerin giderleri arasında olduğu ifade edilmiştir.

Mevzuat hükümlerinden de anlaşılabacağı üzere belediyelerin hemşehri hukuku çerçevesinde belediye sınırları içerisinde belde sakinlerine hizmet üretmesi, bu kapsamda kültürel, sanatsal ve bilimsel faaliyetlerde bulunması önünde hiçbir engel bulunmamaktadır. Söz konusu faaliyetlerin yapılabilmesinin ön koşulu 5393 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinde de belirtildiği üzere mahalli ve müşterek nitelikteki ihtiyaçların giderilmesine yönelik bir hizmetin gerçekleştirilmesi ve bu hizmetin belediye sınırları içerisinde kalmasıdır.

5393 sayılı Kanun'un "Diğer kuruluşlarla ilişkiler" başlıklı 75'inci maddesinde ise Belediye, belediye meclisinin kararı üzerine yapacağı anlaşmaya uygun olarak görev ve sorumluluk alanlarına giren konularda; Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, kamu yararına çalışan dernekler, Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınmış vakıflar ve 7/6/2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu kapsamına giren meslek odaları ile ortak hizmet projeleri gerçekleştirebilir. Diğer dernek ve vakıflar ile gerçekleştirilecek ortak hizmet projeleri için mahallin en büyük mülki idare amirinin izninin alınması gerekir.

Bu bağlamda, belediyelerin 5393 sayılı Kanun'un 75'inci maddesi uyarınca diğer kamu kurumları ile ortak hizmet projesi yapabilmesi için Kanun'da yazılı hususların birlikte vuku bulması gerekmektedir. Öncelikle, Ortak hizmet projesi kapsamında yapılacak işin belediyenin görev ve sorumluluk alanına giriyor olması, bu konuda alınmış bir meclis kararının bulunması ve meclis kararına istinaden imzalanmış bir protokolün varlığı gerekmektedir.

Yapılan incelemede, Yüreğir Belediyesi, Karaisalılar Derneği arasında 2024 yılı içerisinde Seyhan ilçesinde bulunan dernek binası yapımı için protokol imzalandığı, 05.10.2022 tarih sayı ile mülki idare amirinden izin alındığı görülmüştür. Ancak söz konusu protokolün yapılmasına ilişkin meclis tarafından alınmış bir kararın bulunmadığı görülmüştür. Ne var ki, böyle bir meclis kararı bulunmuş olsaydı dahi, söz konusu protokolün ve dolayısıyla bu kapsamda

belediye tarafından yapılan giderlerin mevzuat hükümlerine uygun olduğu anlamına gelmemektedir. Belirtildiği üzere belediyelerin görev, sorumluluk ve yetki alanı belediye sınırlarını kapsamaktadır. Belediyelerin kendi görev ve sorumluluk alanına girmeyen hususlarda Kanun'un 75'inci maddesi hükümlerine dayanarak ortak hizmet projesi yapabilme imkanı bulunmamaktadır.

Kamu idaresi cevabında Belediye'nin büyükşehir kapsamında merkez ilçesinde bulunduğu, Seyhan İlçesi'nde yer alan dernek binasından Yüreğir'de yaşayan çok sayıda Karaisalılı vatandaşların faydalandığı belirtilmiştir. Ancak Söz konusu Kanun'un 75'inci maddesinde görev ve sorumluluk alanlarına giren konularda ortak hizmet projeleri gerçekleştirileceği belirtilmiştir.

Sonuç olarak, Belediyenin 5393 sayılı Kanun'la belirlenmiş görev ve sorumluluk alanı dışına çıkmaması, mahalli ve müşterek nitelikte olmayan harcamalar için Belediye bütçesinden harcama yapmaması gerekmektedir.

BULGU 13: Bina Numara Levhalarının Yerinde Olmamasının Aksaklıklara Sebebiyet Vermesi

Bina numara levhalarındaki aksaklıkların, belediyenin vergi mükellefi ve işletme ruhsatı gibi temel veri tabanlarını doğru bir şekilde oluşturmasını engellediği görülmüştür. Bu durum, hem gelir kaybı ihtimaline hem de idari süreçlerde başka önemli etkilere yol açmaktadır.

5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu'nun "Büyükşehir ve ilçe belediyelerinin görev ve sorumlulukları" başlıklı 7'nci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde meydan, bulvar, cadde, yol ve sokak ad ve numaraları ile bunlar üzerindeki binalara numara verilmesi işlerini gerçekleştirmenin Büyükşehir Belediyesinin görev ve sorumluluğunda olduğu, ikinci fıkrasında ise adres ve numaralandırmaya ilişkin görevlerin belediye meclisi kararı ile ilçe belediyelerine devredilebileceği veya birlikte yapılabileceği hüküm altına alınmıştır.

Ayrıca, 31.07.2006 tarihli ve 26245 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Adres ve Numaralandırmaya İlişkin Yönetmelik'in;

"Ad ve numara verilme zorunluluğu" başlıklı 11'inci maddesinin birinci fıkrasında; mahalle, köy, mezra, mevki, küme evleri, meydan, bulvar, cadde ve sokaklara ad veya numara, binalara ise numara verilmesinin zorunlu olduğu,

"Ad veya numara levhalarının konulacağı yerler" başlıklı 19'uncu maddesinin birinci fıkrasının (d) ve (e) bentlerinde; bina numara levhalarının, binaların sokak kapılarının

kolaylıkla görülebilecek bir yerine konulacağı, kapıları, sokaktan görülemeyen binalarda, aynı numaranın bulunduğu ikinci bir numara levhasının, binanın sokaktan geçenler tarafından kolayca görülebilecek bir yerine veya bahçe kapısına konulacağı, dükkan, mağaza, yazıhane ve benzeri işyerlerinin numara levhalarının ise işyerinin sokaktan kolaylıkla görülebilecek bir yerine konulacağı,

“Numaralama işinde sorumluluk” başlıklı 20’nci maddesinin birinci fıkrasında; numaralama işlerinin bu Yönetmelik hükümlerine göre yapılmasından, yetkili idarelerin sorumlu olduğu, yetkili idarelerin yılda en az bir defa sorumluluk alanlarını kontrol ederek numaralama ile ilgili eksiklikleri gidereceği ve hataları düzelteceği,

hüküm altına alınmıştır.

Buna göre numaralandırmaya ilişkin görev 5216 sayılı Kanun’un 7/1-g maddesi gereği Büyükşehir Belediyesine verilmiş olmakla beraber yine aynı Kanun’un 7’nci maddesinin ikinci fıkrası hükmü çerçevesinde söz konusu görevin ilçe belediyelerine devredilebilme ya da birlikte yürütebilme imkanı bulunmaktadır. Nitekim Adana Büyükşehir Belediye Meclisi de 17.04.2014 tarihli ve 122 sayılı Kararı ile “meydan, bulvar, cadde, yol ve sokak ad ve numaraları ile bunlar üzerindeki binalara numara verilmesi” şeklinde hem ad verme hem de numaralandırma yapmaya ilişkin görev ve yetki devrini yapmış, devamında bazı ilçe belediyelerince caddelerin niteliklerinin sokak olarak değiştirilmesi üzerine konu mahkemeye intikal ettirilmiş, mahkemece “ad verilmesine” ilişkin yetki devrinin iptal edilmesi üzerine tekrar Büyükşehir Belediye Meclisince 30.11.2015 tarihli ve 370 sayılı Kararı ile bu kez sadece “numarataj yapma ve numaralandırma ile sınırlı olarak” görev ve yetki devri yapılmasına yönelik yeni bir karar alınmıştır. Gelineen noktada söz konusu görev sadece “numarataj yapma” ile sınırlı olmak üzere ilçe belediyelerine bırakılmıştır.

İlçe Belediyelerinin, binalara numara verilmesi işlerini yürütürken Adres ve Numaralandırmaya İlişkin Yönetmelik’in 11’nci maddesinin birinci fıkrası gereği her binaya bir numara vermesi, 19’uncu maddesinin birinci fıkrasının (d) ve (e) bentleri gereği bina numara levhalarının binaların sokak kapılarının kolaylıkla görülebilecek bir yerine koydurtması, 20’nci maddesinin birinci fıkrası gereği de yılda en az bir defa olmak üzere sorumluluk alanlarını kontrol ederek numaralama ile ilgili eksiklikleri gidermesi ve hataları düzeltmesi gerekmektedir.

Yapılan saha tespitlerinde, Yüreğir ilçesindeki bina numara levhalarının ilgili mevzuata uygun biçimde binaların sokak kapılarının kolaylıkla görülebilecek yerlerine konulmadığı belirlenmiştir. Seçilen iki bulvarda toplam 99 işyerinde yapılan fiili tespit, numaratajların %100 oranında eksik olduğu saptanmıştır.

Bu eksiklikler ve hatalar, belediyenin iş ve işlemlerini olumsuz etkilemektedir. Toplam 29 müdürlük, işlerini bina numarası üzerinden yürütmektedir. Numarataj eksiklikleri; ilan ve reklam vergisi mükellefiyetinin belirlenmesi, işletme ruhsatı işlemleri, taşınmaz envanterinin oluşturulması ve imar işlemleri gibi birçok sürecin tam ve doğru olarak yapılmasını engellemektedir. Bunun sonucunda, ilgili birimlerin elde ettiği gelirlerde önemli kayıplar yaşanma ihtimalini ortaya çıkarmaktadır.

Diğer yandan, bina numara levhalarının olmayışı, vatandaşlar için de ciddi sorunlar yaratmaktadır. Ambulans, polis ve doğalgaz acil ekipleri gibi acil müdahale birimlerinin olay yerine zamanında ulaşması zorlaşmakta, mahkeme tebligatları gibi resmi belgelerin de ilgisine zamanında ulaşmasına engel olunabilmektedir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri ve açıklamalar çerçevesinde, Büyükşehir Belediye Meclisi bu görevi ilçe belediyelerine devretmiştir. Belediye birimlerindeki veri tabanı sorunları ve buna bağlı gelir kaybı ihtimalini ortadan kaldırmak için, bina numara levhalarının mevzuata uygun olarak yerlerine konulması gerekmektedir.

BULGU 14: Belediyenin Mülkiyet ve Tasarrufu Altında Bulunan Bazı İşyerleri İçin Kiralama Yöntemine Gidilmesi Yerine İşgal Harcı Alınması

Belediyenin mülkiyet ve tasarrufu altında bulunan bazı işyeri niteliğindeki taşınmazlarının 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa uygun olarak kiralama ihalesi yapılmadan İşgal Harcı karşılığında kullanıldığı görülmüştür.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun; 1'inci maddesi ile belediye mülkiyet ve tasarrufundaki taşınmazların ancak bu Kanun hükümlerine göre kiraya verilebileceği, 64'üncü maddesi ile belirli istisnalar haricinde, kiraya verilecek taşınmazların kira süresinin on yıldan çok olamayacağı ve taşınmazların üçüncü kişilere kiralanması işlemlerinin ise aynı Kanun'un 35'inci maddesinde sayılan ihale usulleri çerçevesinde yürütülmesi gerektiği hüküm altına alınmaktadır. 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 18'inci maddesi uyarınca, belediyeye ait taşınmazların üç yıldan fazla süre ile kiralanmasına karar vermek yetkisi belediye meclisine; aynı Kanun'un 34'üncü maddesi uyarınca, söz konusu taşınmazların süresi üç yılı geçmemek

üzere kiralanmasına karar vermek yetkisi ise belediye encümenine verilmektedir. 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 52'nci maddesinde ise, belediye sınırları içinde bulunup da yine aynı maddede tahdidi olarak sayılan yerlerin herhangi birinin satış yapmak veya sair maksatlarla ve yetkili mercilerden usulüne uygun izin alınarak geçici olarak işgal edilmesi durumunda İşgal Harcı alınacağı belirtilmektedir.

Yapılan incelemede Belediye tarafından İşgal Harcı tahakkuk ettirilen 45 adet işyeri niteliğindeki taşınmazların birçoğunun Belediyenin mülkiyet ve tasarrufunda olduğu anlaşılmıştır.

Kamu idaresi cevabında ,belirtilen ve işgal harcı tahakkuk ettirilen 45 adet işyeri niteliğindeki taşınmazların geçici yapılar olması, sürekli bir işgal olmayıp mevsimsel şartlara bağlı olarak yeri ve faaliyet alanının değişmesi nedeniyle, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu kapsamında ihale edilebilecek taşınmazlar olmadığı ifade edilmiştir. Ancak işyerlerinin geçici veya kalıcı olması söz konusu Kanun açısından önemi olmadığı açıktır.

Belediyenin mülkiyet ve tasarrufundaki taşınmazların ancak 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile 5393 sayılı Belediye Kanunu'nda yer alan esaslar ve süreler dâhilinde ihale yapılmak suretiyle kiraya verilebileceğinden ve İşgal Harcı alınması taşınmazların kiraya verilmesinde geçerli bir yöntem olmadığından, Belediye mülkiyet ve tasarrufunda bulunan işyerlerinin mevzuat hükümleri çerçevesinde kiraya verilmesi gerekmektedir.

BULGU 15: Park Alanları Üzerinde Bulunan Yapıların, Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği'ne Uygun Olmaması

Belediye sınırları içerisinde yer alan park ve rekreasyon alanları üzerindeki betonarme ve kagir binaların Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği'nde belirtilen şartlara uygun olmadığı görülmüştür.

03.07.2017 tarih ve 30113 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği'nin "Parsel kullanım fonksiyonlarına göre yapılaşma koşulları" başlıklı 19'uncu maddesinin "c" fıkrasında;

"Park alanları: Bu alanlarda encümen kararıyla;

1) Açık havuz/süs havuzu, açık spor ve oyun alanı, genel tuvalet, pergola, kameriye

2) 1000 m² ve üzeri parklarda ahşap veya hafif yapı malzemelerinden yapılmak, kat adedi 1'i, yüksekliği 4.50 metreyi ve açık alanları dâhil taban alanları toplamda %3'ü, her birinin alanı 15 m²'yi geçmemek kaydıyla çay bahçesi, büfe, muhtarlık, güvenlik parkın ihtiyacı için gerekli olan asgari ölçülerdeki trafo, parkın işlevini bozmayacak şekilde beton veya betonarme temel içermeyen spor aletleri,

3) Tabii veya tesviye edilmiş toprak zemin altında kalmak üzere, ağaçlandırma için TSE standartlarında öngörülen yeterli derinlikte toprak örtüsünün sağlanması, giriş çıkışının parkın giriş çıkışından ayrı olması ve parkın ihtiyacı için Otopark Yönetmeliği ekindeki en az otopark miktarları tablosundaki benzer kullanımlar dikkate alınarak belirlenecek miktarı aşmamak kaydıyla kapalı otopark,

4) 10.000 m² üzerindeki parklarda, açık alanları dâhil taban alanları, (2) numaralı alt bentte belirtilenler de dâhil toplamda %3'ü geçmemek üzere muvakkat yapı ölçülerini aşmayan mescit,

5) 5000 m² ve üzeri parklarda parkın işlevini bozmayacak şekilde açık alanları dâhil taban alanları (2) numaralı alt bentte belirtilenlerle birlikte toplamda %3'ü geçmemek, muvakkat yapı ölçülerini aşmamak ve tek binada olmak kaydıyla trafik güvenliği alınarak kamuya ait 112 acil ambulans istasyonu ile aile sağlığı merkezi, beton veya betonarme temel içermeyen, ilgili Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslara uygun yürüyüş ve koşu parkuru,

6) 2500 m² üzeri parklarda parkın işlevini bozmayacak şekilde, açık alanları dâhil taban alanları (2) numaralı alt bentte belirtilenlerle birlikte toplamda % 3'ü geçmemek, muvakkat yapı ölçülerini aşmamak kaydıyla kamuya ait aile sağlığı merkezi,

yapılabilir.

ç) Piknik ve eğlence (rekreasyon) alanları: Bu alanlarda encümen kararıyla;

1) Bodrum katlar dâhil yapı inşaat alanı toplamda %5'i, her biri için muvakkat yapı ölçülerini aşmayan çok amaçlı salon, mescit, lokanta, kahvehane, çay bahçesi, büfe,

2) Açık otopark ile tabii veya tesviye edilmiş toprak zemin altında kalmak üzere, ağaçlandırma için TSE standartlarında öngörülen yeterli derinlikte toprak örtüsünün sağlanması ve rekreasyon alanı ihtiyacı için Otopark Yönetmeliği ekindeki en az otopark miktarları tablosu dikkate alınarak belirlenecek miktarı aşmamak kaydıyla kapalı otopark,

- 3) *Toplam kullanım alanı, rekreasyon alanının %5'ini geçmemek üzere güreş, tenis, yüzme, mini golf, otokros, gokart ve benzeri spor alanları ve çocuk oyun parkları,*
- 4) *Tuvalet, çeşme, pergola, kameriye, mangal, piknik masası,*
- 5) *Alanın işlevini bozmayacak şekilde beton veya betonarme temel içermeyen spor aletleri ile ilgili Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslara uygun yürüyüş ve koşu parkuru, yer alabilir.”*

“Kamu alanlarında yapılacak yapılarda ruhsat” başlıklı 56'ncı maddesinin 2'nci maddesinde;

“Kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılacak veya yaptırılacak yapılar; uygulama imar planlarında o maksada tahsis edilmiş ve mülkiyeti belgelenmiş olmak kaydıyla ilgili idarelerden avan projelere göre yapı ruhsatı alınarak inşa edilir.” hükümlerine yer verilmiştir.

2017 yılında Resmi Gazete'de yayınlanan Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği hükümlerinde; parklar 1000, 2500, 5000, 10000 m² ve üzeri olarak sınıflandırılmış; buralarda belediye encümen kararı ile kat adedi 1, yükseklik 4.5 m, taban alanı 15 m²'yi, toplamda park alanının %3'ünü geçmeyecek şekilde ahşap veya hafif malzemeden olmak kaydıyla, çay bahçesi, büfe, muhtarlık, güvenlik kulübesi yapılabileceği ifade edilmiş; bunların yanı sıra 10.000 m²'yi aşan parklarda bahsi geçen yapılara ilaveten mescit, 5.000 m²'yi aşan yerlerde aile sağlık merkezi, 112 acil istasyonu, beton veya betonarme temel içermeyen koşu veya yürüyüş parkuru yapılabileceği de belirtilmiştir.

Ayrıca, parklar dışında piknik ve rekreasyon alanlarında inşaat alanı, rekreasyon alanının %5'ini geçemeyecek şekilde çok amaçlı salon, mescit, lokanta, kahvehane, çay bahçesi, büfe, güreş, tenis, yüzme, mini golf, otokros, gokart ve benzeri spor alanları ve çocuk oyun parkları, tuvalet, çeşme, pergola, kameriye, mangal, piknik masası, alanın işlevini bozmayacak şekilde beton veya betonarme temel içermeyen spor aletleri ile ilgili Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslara uygun yürüyüş ve koşu parkuru yapılabileceği ifade edilmiştir.

Belediye sınırları içerisinde konu ile ilgili toplam 53 adet park alanının bulunduğu, bunların üzerindeki yapıların belediye kullanımında olduğu, yapıların betonarme ve taban alanlarının 15 m²'yi aştığı ve içerisinde örnek olarak aşağıdaki tabloda verilen 200 m² üstü

yapıların Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği'nde belirtilen yapılar içerisinde yer almadığı görülmektedir.

Tablo 10: Park Alanları Üzerinde Bulunan 200 m² Üstü Yapılar Tablosu

Sıra	Park Adı	Mahalle	Yapı Niteliği	Yapı m ²
1	Yavuzlar Millet Bahçesi (Kıyı Park)	Yavuzlar	Trafik Eğitim Parkı	7500
2	Yavuzlar Millet Bahçesi (Kıyı Park)	Yavuzlar	Düğün Salonu	1654
3	Atakent 15 Temmuz Şehitler Parkı	Atakent	Bilim Merkezi	1500
4	Köprülü Mah.Şehit Jandarma Er Rasim Şevik Kültür Parkı (Eski Baraj Merkez Park)	Köprülü	Düğün Salonu	1300
5	Köprülü Mah.Şehit Jandarma Er Rasim Şevik Kültür Parkı (Eski Baraj Merkez Park)	Köprülü	Tenis Kordu	600
6	Köprülü Mah.Şehit Jandarma Er Rasim Şevik Kültür Parkı (Eski Baraj Merkez Park)	Köprülü	Tenis Kordu	600
5	Kazım Karabekir Jan. Asb.Çvş. Ersin Koçoğlu Parkı (Merkez Parkı)	Kazım Karabekir	Cafe/Büfe	420
6	Köprülü Mah.Şehit Jandarma Er Rasim Şevik Kültür Parkı (Eski Baraj Merkez Park)	Köprülü	Cafe/Büfe	300
7	Atakent 15 Temmuz Şehitler Parkı	Atakent	Cafe/Büfe	250
8	Yavuzlar Millet Bahçesi (Kıyı Park)	Yavuzlar	Gastronomi Merkezi	220
9	Yavuzlar Millet Bahçesi (Kıyı Park)	Yavuzlar	Gastronomi Mutfak	220
10	Yavuzlar Millet Bahçesi (Kıyı Park)	Yavuzlar	Sivil Toplum Merkezi	210
11	Çağırkanlı (Tanrıverdi) Çocuk Parkı	Çağırkanlı	Mahalle Evi	208
12	Atakent 15 Temmuz Şehitler Parkı	Atakent	Cafe/Büfe	200
13	Köprülü Mah.Şehit Jandarma Er Rasim Şevik Kültür Parkı (Eski Baraj Merkez Park)	Köprülü	Başkanlık Sosyal Tesisi	200
14	Levent 2 Nolu Çetin Topçuoğlu Parkı	Levent	Soyunma Odası	200
15	Şehit Erkut Akbay Çocuk Parkı	Şehit Erkut Akbay	Mahalle Evi	200

Sonuç olarak, söz konusu yapılar mevzuata aykırılık teşkil etmekte olup, yeşil alanlar, mahalli halkın faydalandığı yerler olduğundan yapılaşmanın asgari düzeyde olması gerekmektedir. Bu nedenle parklar, piknik ve rekreasyon alanları üzerindeki yapılar Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği'ne uygun hale getirilmelidir.

BULGU 16: Bazı Kiraya Verilen Belediye Taşınmazlar Üzerinde İmar Kanununa Aykırı Yapılaşmaya Gidilmesi

Belediye tarafından kiraya verilen taşınmazların birçoğunda 3194 sayılı İmar Kanunu'na aykırı yapılaşmaya gidildiği görülmüştür.

3194 sayılı İmar Kanunu'nun “Yapı ruhsatiyesi” başlıklı 21'inci maddesinde, aynı Kanun'un 26'ncı maddesinde gösterilen istisnalar hariç her türlü inşaat yapımının ilgisine göre belediye veya valiliklerden alınacak yapı ruhsatına tabi olduğu, “Ruhsatsız veya ruhsat ve eklerine aykırı olarak başlanan yapılar” başlıklı 32'nci maddesinde, istisnalar dışında ruhsat alınmadan yapıya başlanması, kaçak yahut ruhsat ve eklerine aykırı yapı yapılması durumunda mevcut yapının yerel idarelerce yıktırılacağı, yapı tatil tutanağının düzenlendiği tarihten itibaren bir ay içinde yapı sahibi tarafından yapının ruhsata uygun hale getirilmediğinin veya ruhsat alınmadığının ilgili idaresince tespit edilmesine rağmen iki ay içinde hakkında yıkım kararı alınmayan yapılar ile hakkında yıkım kararı alınmış olmasına rağmen altı ay içinde ilgili idaresince yıkılmayan yapıların Bakanlıkça yıkılabileceği, “İdari müeyyideler” başlıklı 42'nci maddesinde, imar mevzuatına aykırılık teşkil eden fiil ve hallerin tespit edildiği tarihten itibaren on iş günü içinde idare encümenince sorumlular hakkında idari para cezası uygulanacağı ifade edilmiştir.

Kaçak yapı ile mücadele ve sağlıklı kentleşme konusunda 3194 sayılı İmar Kanunu ile belediyelere önemli görev ve sorumluluklar yüklenmiştir. Belediyeler, kamuoyunda “kaçak yapı” olarak bilinen İmar Kanunu'na aykırı yapılaşma ile mücadele edebilmek için gerekli yaptırım gücüne sahip kamu tüzel kişileridir.

Yetki alanı içerisinde kalan kaçak yapılaşmayı önleme ve mücadele etme görevi olan belediyelerin öncelikle kendi taşınmazları üzerinde hukuk dışı yapılaşmaya izin vermemesi beklenmektedir.

Gerek dosya üzerinden gerekse yerinde yapılan denetimler neticesinde belediye tarafından kiraya verilen taşınmazlarda imara aykırı yapıların olduğu belirlenmiştir. Söz konusu imara aykırı yapılardan 500 m2 üstündekilere ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 11: Belediyece Kiraya Verilen Taşınmazlar İçinde İmara Aykırı Yapılaşma Tablosu

Sıra	Kiraya Verilen Taşınmazın Cinsi	Ada/ Parsel	Mahalle	Cadde/Sokak	Kapı No	İmarlı Yapı M2	İmarsız Yapı M2
1	Kafeterya	780/48	Karşıyaka	Hacı Sabancı	31/1	-	1.900
2	Havuz 1	780/48	Karşıyaka	0	0	-	1.500
3	Halı Saha 1	780/45	Karşıyaka	4101	15	-	1.250

4	Halı Saha 2	780/45	Karşıyaka	4101	15	-	1.250
5	Spor Sahası 1	780/45	Karşıyaka	0	0	-	1.200
6	Spor Sahası 2	780/45	Karşıyaka	0	0	-	1.200
7	Kına Konağı	780/48	Karşıyaka	Hacı Sabancı	29	-	1.000
8	Lokanta	780/48	Karşıyaka	0	0	-	650
9	Tenis Kortu 1	780/45	Karşıyaka	0	0	-	550
10	Tenis Kortu 2	780/45	Karşıyaka	0	0	-	550
11	Havuz 2	780/48	Karşıyaka	0	0	-	500
12	Soyunma Ve Giyinme Odası 2	780/45	Karşıyaka	4101	13	-	500

Yapılan açıklamalar çerçevesinde belediye taşınmazları üzerindeki hukuka aykırı yapılarla ilgili İmar Kanun'u hükümlerinin acilen işletilmesi gerekmektedir.

BULGU 17: Coğrafi ve Kent Bilgi Sisteminin Kurulmaması

Belediyenin coğrafi referanslı bilgilerin elde edilmesi, depolanması, güncellenmesi, kullanılması, analizi, görüntülenmesi ve izlenmesi için Coğrafi ve Kent Bilgi Sistemi kurulmadığı tespit edilmiştir.

Coğrafi ve Kent Bilgi Sistemi; her türlü coğrafi referanslı bilginin etkin olarak elde edilmesi, depolanması, güncellenmesi, kullanılması, analizi ve görüntülenmesi için bilgisayar donanımı, yazılımı, personel ve yöntemlerin organize olarak bir araya toplanmasını ifade eder.

Dünya genelinde GIS (Geographic Information System) olarak adlandırılan bu sistem, gelişmeye dayalı yerel yönetim stratejisinde kentlerin planlanması, planların uygulanması, kentli ve taşınmazların coğrafi olarak izlenmesi gibi alanlarda etkin şekilde kullanılan bir araç haline gelmiş ve kent bazına indirildiğinde Kent Bilgi Sistemi (KBS) çatısı altında yerini almıştır.

Kent bilgisi, altyapıdan üstyapıya, planlamadan sağlığa, güvenlikten ulaşım, eğitimden turizme kısaca kent hayatındaki tüm olgulardır. Kurumlarca toplanan, saklanan,

paylaşılan ve gerektiğinde kamuya sunulan hizmetlerdeki her bir fonksiyon, kent bilgisiyle doğrudan ilişkilidir. Kent bilgi sistemleri ise kent ve kentliye ait bilgilerin belirli yöntemlerle toplanması uygun yazılım ve donanımlar kullanıp bir veri tabanına aktarılması, veriler arasındaki ilişkilerin kurulması, yönetilmesi ve doğru sorgulamalar oluşturup analizlerin yapılarak kentin her türlü ekonomik, sosyal, kültürel, idari ve diğer hizmetlerinin en iyi şekilde gerçekleştirilmesini sağlamak amacı ile kurulan sistemleri ifade etmektedir.

Bahsi geçen coğrafi ve kent bilgi sistemlerinin kurulması veya kurulmasının sağlanması 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "*Belediyenin Görev, Yetki ve Sorumlulukları*" başlıklı 14'üncü maddesinde; Belediyenin görev ve yetkileri arasında sayılmıştır.

Belediye açısından, 5393 sayılı Kanun uyarınca coğrafi ve kent bilgi sistemlerinin kurulması ile hava fotoğrafları ve uydu görüntüleri verileriyle kaçak yapılaşmanın önlenmesi, kentsel arazi kullanım, nazım ve uygulama imar planlarının üretilmesi, yapılaşmanın imar verilerine göre kontrolü, imar izni yapım ve işyeri ruhsatlarının doğru verilere uygun verilmesi, kentin tarihsel ve yeşil dokusunun korunması, emlak vergisinin geoteknik verilere dayalı olarak belirlenmesi ve vergi tahsilâtının mülkiyet verilerinden yararlanılarak yapılabilmesi, ulaşım ve taşıt trafiğinin daha sağlıklı bir şekilde düzenlenmesi hususlarında kolaylık sağlanacak ayrıca trafik hacminin kaza verilerinin analizi ve buna göre ulaşım planlarının hazırlanması ve benzeri önemli konularda kente ait konumsal bilgilerin kontrol altına alınarak düzenli bir şekilde işlenmesi sağlanacak ve belediye hizmetleri ile ilgili gerekli olan sağlıklı bilgiye hızlı bir şekilde erişilebilecektir.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğünün 04.08.2023 tarih ve E-13882856-570-7063479 sayılı belediyelerle ilgili yazısında;

Ulusal Akıllı Şehir Platformları, E-Belediye Bulut Kent Bilgi Sistemi, E-Plan Otomasyon Sistemleri bünyesinde bulunan uygulamaların Bakanlık tarafından yürütüldüğü,

Belediyeler tarafından bu uygulamaların etkin kullanılarak, yaşanan afetlerden dolayı şehirlerde dirençliliğin artırılmasının tesis edilmesi zorunlu hale getirilerek akıllı şehir veri altyapısının standart bir yapıya dönüşüm sağlanacağı,

Söz konusu bu uygulamaların Bakanlıkça, belediyelere ücretsiz olarak sunulacağı, bu alanda ilave yazılım, sistem ve donatım yatırımlarına ihtiyaç kalmaksızın mükerrerliliğin

önüne geçileceği, kaynak israfının önleneyeceği, yatırımların veri analizleri ile analitik kararlarla şehir yönetiminde doğru kararlar alınmasına zemin oluşturacağı bahisle Kent Bilgi Sistemi Veri Konsolidasyonu çalışması başlatıldığı,

Bulut Kent Bilgi Sistemi Veri Konsolidasyonu çalışmaları ile başta altyapı verileri olmak üzere kentsel verilerin toplanarak sisteme aktarımı ve veri konsolidasyon işlerinin Belediyelerle müşterek olarak yürütüleceği,

Belediyeler tarafından etkin katılım sağlanması, Belediyelerin mevcut kent bilgi sistemleri varsa verilerini ulusal standartlara uygun olarak hazırlaması ve görüntülenebilir/indirilebilir olarak servis etmeleri, servis olmaması durumunda Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan Bulut Kent Bilgi Sistemi uygulamaları kullanılarak verilerini üretmeleri,

İstenmiştir.

Buna göre, yukarıda yapılan inceleme, araştırma ve değerlendirmeler ışığında;

Kentlerin planlanması, planların uygulanması, taşınmazların coğrafi olarak izlenmesi, kente ait bilgilerin sağlıklı olarak elde edilip depolanması ve bu sayede kent yönetimi ve hizmetlerin verimli olarak sunulmasının sağlanması için coğrafi ve kent bilgi sisteminin kurulması uygun olacaktır.

BULGU 18: Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedelinin Takip ve Tahsilatının Yapılmaması

Belediyenin yetki alanı içinde kalan sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan kablo ve benzeri gerece ilişkin geçiş hakkı ücretlerinin takip edilmediği ve tahsilatının gerçekleştirilmediği görülmüştür.

5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu'nun "Geçiş hakkı" başlıklı 22'nci maddesinde; geçiş hakkının; elektronik haberleşme hizmeti vermek amacıyla, her türlü elektronik haberleşme alt yapısını ve bunların destekleyici ekipmanlarını, kamu ve/veya özel mülkiyete konu taşınmazların altından, üstünden, üzerinden geçirme ve bu alt yapıyı kurmak, değiştirmek, sökmek, kontrol, bakım ve onarımlarını sağlamak ve benzeri amaçlarla söz konusu mülkiyet alanlarını bu Kanun hükümleri çerçevesinde kullanma hakkını kapsadığı ifade edilmiştir. Aynı Kanun'un 25'inci maddesinde ise; geçiş hakkı sağlayıcısı ile işletmeci

arasındaki sözleşmenin mevzuat hükümlerine aykırı olmamak koşulu ile serbestçe yapılabileceği belirtilmiştir.

Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gecerin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik'in "Geçiş hakkı ücretleri" başlıklı 9'uncu maddesinde; geçiş hakkı sağlayıcısı tarafından, geçiş hakkını kullanan işletmeciden talep edilen geçiş hakkı ücretinin, yine bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Geçiş Hakkı Ücret Tarifesi Üst Sınırları Tablosunda belirtilen fiyatları aşamayacağı hüküm altına alınmıştır.

Söz konusu Tarife Tablosu incelendiğinde, Büyükşehir belediyeleri sınırları içerisinde kalan ve büyükşehir belediyelerinin tasarrufunda ve/veya sorumluluğunda olan yerler ile büyükşehir belediyeleri sınırları içerisinde kalan ve ilçe belediyelerinin tasarrufunda ve/veya sorumluluğunda olan yerler olmak üzere farklı tarifelerin belirlendiği, başka bir ifadeyle ilçe belediyelerinin sorumluluğunda olan yerlerde söz konusu ücretlerin ilçe belediyeleri tarafından alınacağı anlaşılmaktadır.

Yönetmelik hükümlerine göre belediyeye ait taşınmazlar üzerinden elektronik haberleşme hizmetini sunmak isteyen işletmecilerin geçiş hakkı için belediyeye başvuruda bulunarak anlaşma yapması ve bu Yönetmelik'te belirtilen tutarı aşmamak üzere belirlenen geçiş ücretinin anlaşmada gösterilmesi gerekmektedir. Ancak Belediye tarafından geçiş hakkı ücretlerine yönelik herhangi bir tarife cetveli belirlenmediği ve bu gelire ilişkin herhangi bir tahakkuk veya tahsilat işlemi yapılmadığı görülmüştür.

Belediye sınırı ve mücavir alanı içerisinde olan yerlerden geçen telekomünikasyon altyapı ve şebekeleri için bir geçiş hakkı bedelinin belirlenmesi ve işletmecilerden bu geçiş haklarıyla ilgili belirlenen bedellerin tahsilatının yapılması gerekmektedir.

BULGU 19: İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı ile İtfaiye Raporu Olmayan İşyerlerine Mevzuatta Öngörülen İdari Yaptırımların Uygulanmaması

İdarenin yetki alanında bulunan bazı işyerlerinin işyeri açma ve çalışma ruhsatı ile itfaiye raporu olmadan çalışmasına karşın mevzuatın öngördüğü idari yaptırımların uygulanmadığı görülmüştür.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'in "İşyeri açılması" başlıklı 6'ncı maddesinde, yetkili idarelerden usulüne uygun olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı

alınmadan işyeri açılmayacağı ve çalıştırılmayacağı belirtildikten sonra bu ruhsatı almadan açılan işyerlerinin yetkili idareler tarafından kapatılacağı hüküm altına alınmıştır.

Gerek 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15'inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine gerekse mezkûr Yönetmelik'in "Tanımlar" başlıklı 4'üncü maddesine göre belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde bahsi geçen yetkili idare belediyelerdir.

1608 sayılı Umuru Belediyeye Mûteallik Ahkâmı Cezaiye Hakkında 16 Nisan 1340 Tarih ve 486 Numaralı Kanun'un Bazı Maddelerini Muaddil Kanun'un 1'inci maddesinin birinci fıkrası şöyledir: *"Belediye meclis ve encümenlerinin kendilerine kanun, nizam ve talimatnamelerin verdiği vazife ve salahiyet dairesinde ittihaz ettikleri kararlara muhalif hareket edenlerle belediye kanun ve nizam ve talimatnamelerinin men veya emrettiği fiilleri işleyenlere veya yapmayanlara belediye encümenince Kabahatler Kanununun 32 nci maddesi hükmüne göre idarî para cezası ve yasaklanan faaliyetin menine karar verilir..."*.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden anlaşılabacağı üzere, belediye sınırları içinde işyeri açma ve çalışma ruhsatı olmaksızın açılmış işyerlerinin, mezkûr Yönetmelik'in "İşyerlerinde aranacak genel şartlar" başlıklı 5'nci maddesinde belirtilen sağlık, güvenlik, genel asayiş, bazı işyerleri için alınması gereken izin ve raporlar ile ilgili şartları taşıyıp, taşımadığı noktasında riskli konumda bulunmasından dolayı kapatılması ayrıca İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik ile alınması zorunlu tutulan ruhsatı olmaksızın işyeri açanlara, Encümen tarafından idari para cezası verilmesi gerekmektedir.

Yüreğir ilçesindeki işyerlerinden faaliyet konusu nedeniyle itfaiye raporu alması gerekenlerin durumunun belirlenmesi için Adana Defterdarlığından alınan aktif işyerleri listesi ile Adana Büyükşehir Belediyesi İtfaiye Dairesi Başkanlığının itfaiye raporu verilen işyerleri listesi karşılaştırılmıştır. Bu karşılaştırma sonucunda, Adana Defterdarlığı verilerine göre Yüreğir ilçesinde faal durumda olan 8.267 adet işyerinin Adana Büyükşehir Belediyesi İtfaiye Dairesi Başkanlığının itfaiye raporu verilen işyerleri listesinde olmadığı, örnek olarak seçilen 134 adet işyerinin yerinde incelenmesinde, 115 adet işyerinin fiilen de itfaiye raporuna sahip olmadığı, ayrıca bu işyerlerinin iş yeri açma ve çalışma ruhsatlarının da bulunmadığı tespit edilmiştir.

Yukarıda zikredilen mevzuat hükümleri ve açıklamalar çerçevesinde çalışma ruhsatı ve itfaiye raporu olmaksızın faaliyette bulunan işyerlerine ilişkin kapatma yaptırımı ile idari para

cezasının uygulanmasına ilişkin mevzuatın amir hükmü doğrultusunda işlem tesis edilmesi gerekmektedir.

BULGU 20: Akaryakıt Fiyat Farkı Ödemelerinden Ek Kesin Teminat Alınmaması

İdarenin akaryakıt alım ihalesinde fiyat farkı ödenmesine rağmen söz konusu fiyat farkı ödemelerinde ek kesin teminat alınmadığı görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Kesin Teminat" başlıklı 43'üncü maddesinde; "Taahhüdün sözleşme ve ihale dokümanı hükümlerine uygun olarak yerine getirilmesini sağlamak amacıyla, sözleşmenin yapılmasından önce ihale üzerinde kalan istekliden ihale bedeli üzerinden hesaplanmak suretiyle % 6 oranında kesin teminat alınır." denilmektedir.

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun "Ek Kesin Teminat" başlıklı 12'nci maddesinde; "Fiyat farkı ödenmesi öngörülerek ihale edilen işlerde fiyat farkı olarak ödenecek bedelin, sözleşme bedelinde artış meydana gelmesi halinde bu artış tutarının %6 'sı oranında teminat olarak kabul edilen değerler üzerinden ek kesin teminat alınır. Fiyat farkı olarak ödenecek bedel üzerinden hesaplanan ek kesin teminat hakedişlerden kesinti yapılmak suretiyle de karşılanabilir." ifadesi yer almaktadır.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin 18.6.1.'inci maddesinde ise "Hukuki bir zorunluluk ya da gereklilik bulunmamasına rağmen, 4734 sayılı Kanunun 43'üncü maddesinde öngörülen oranlar dikkate alınarak hesaplanan tutarın üzerinde kesin teminat veren istekliye, 4735 sayılı Kanun kapsamında yüklenici sıfatıyla fiyat farkı veya iş artışı şeklinde ödeme yapılacak olması halinde, ek kesin teminat tutarı verilen kesin teminat tutarı dikkate alınarak belirlenir" hükmüne yer verilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerine göre, ihale üzerinde kalan istekli ile sözleşme imzalanmadan önce, ihale üzerinde kalan istekliden sözleşme bedelinin %6'sı oranında kesin teminat alınmasının yanında, sözleşmede fiyat farkı ödenmesi öngörülmüş ve bu durum sözleşme bedelinde artış meydana getirmiş ise, ödenen fiyat farkı tutarının %6'sı oranında ayrıca ek kesin teminat alınması gerekmektedir.

Yapılan incelemede; İdarenin 2024 yılı akaryakıt alımı ihalesinde fiyat farkı ödenmesi ve sözleşme bedelinde artış söz konusu olmasına rağmen ek kesin teminat alınmadığı tespit edilmiştir.

Sonuç olarak, İdarenin 2024 yılı akaryakıt alımında ödenen fiyat farkları nedeniyle oluşan sözleşme bedeli artışına istinaden, ilgili mevzuat gereğince %6 oranında ek kesin teminatın yükleniciden alınması veya hakedişlerden kesinti yapılması suretiyle temin edilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 21: Doğrudan Temin Yoluyla Yapılan Mal ve Hizmet Alımlarında Bütçeye Konulan Ödenğin %10'unun Kamu İhale Kurulunun Uygun Görüşü Alınmadan Aşılması

Doğrudan temin usulü ile yapılan mal alımlarında, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 62'nci maddesinin (1) bendinde öngörülen %10'luk sınırın aşılmış olmasına rağmen, aşan kısım için Kamu İhale Kurulundan uygun görüş alınmadığı görülmüştür.

Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idareler, il özel idareleri ve belediyelerin kullanımında bulunan her türlü kaynaktan karşılanan mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihaleleri 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümlerine göre yürütülmektedir

Bu Kanun'nun 22'nci maddesi hükümlerine göre idarelerin, belirlenen sınırlar dahilinde mal ve hizmet alımları ile yapım işlerini ihale yetkilisince görevlendirilecek kişi veya kişiler tarafından piyasada fiyat araştırması yapılarak karşılamaları mümkün bulunmaktadır. Ancak, "İdarelerce uyulması gereken diğer kurallar" başlıklı 62'nci maddesinin (1) bendinde, "Pazarlık usulü" başlıklı 21'inci maddesi ve "Doğrudan temin" başlıklı 22'nci maddesindeki parasal limitler dahilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamının, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadıkça aşılamayacağı ifade edilmiştir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "4734 sayılı Kanunun 62'nci maddesinin (1) bendinin uygulanmasına ilişkin açıklamalar" başlıklı 21'inci maddesinde madde metni daha ayrıntılı olarak ele alınmış olup özetle; kurumların 21 (f) pazarlık ve 22 (d) doğrudan temin usulü (temsil ağırlama faaliyetleri kapsamındaki alımlar hariç) ile yapacakları harcamalardaki %10'luk sınırın hesaplamasında, yıllık bütçelerinde belirlenen toplam ödenek miktarının dikkate alınacağı ve kurum ve kuruluşların, mal alımı, hizmet alımı veya yapım işleri için bütçelerine konulan yıllık toplam ödenekleri üzerinden her biri için ayrı ayrı %10 oranını hesaplayacakları belirtilmiştir.

Ayrıca Kanun kapsamındaki kurum ve kuruluşların, ihale ve harcama yapmaya yetkili birimlerinin pazarlık ve doğrudan temin kapsamında yaptıkları harcamalarının, toplam ödeneklerinin %10 oranını aşıp aşmadıklarını takip etmeleri gerektiği ve kurumların mal ve hizmet alımı ile yapım işleri ödeneklerinin aktarılması ile ilgili işlemleri yaparken veya bunların harcamalarını belirlerken bu durumu göz önünde bulundurması gerektiği hususu da hükme bağlanmıştır.

Yukarıda ifade edilen mevzuat hükümleri çerçevesinde, kurumların pazarlık usulü ve temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak harcamalar hariç doğrudan temin usulü ile yapacakları alımların yıllık toplamının, Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmaksızın bütçelerine bu amaçla konulan ödeneklerin %10'unu aşmaları mümkün bulunmamaktadır.

İdarenin hesaplarında yapılan incelemede, mal alımları için 232.984.740,97 TL ödenek ayrıldığı ve bu ödeneğin 111.135.653,91 TL'sinin doğrudan temin yöntemiyle kullanılarak mal alımı yapıldığı tespit edilmiştir. Bu tutar, ayrılan toplam ödeneğin %47,7'sine karşılık gelmektedir. Benzer şekilde, hizmet alımları için 804.483.560,44 TL ödenek ayrılmış olup, bunun 124.046.476,63 TL'si doğrudan temin yöntemiyle hizmet alımı için kullanılmıştır. Bu tutar ise ayrılan toplam ödeneğin %17'sine tekabül etmektedir. Mal alımlarında ödeneklerin %10'unu aşan 87.837.179,81 TL, hizmet alımlarında ise 43.598.120,59 TL'lik kısım için Kamu İhale Kurumu'ndan uygunluk görüşü alınması gerekirken, bu görüş alınmadan alım yapıldığı belirlenmiştir.

BULGU 22: Taşınmaz İcmal Cetvellerinin Oluşturulmaması

İdare taşınmazları ile ilgili olarak Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik hükümleri çerçevesinde taşınmaz icmal cetvellerinin oluşturulmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 44'üncü maddesinde, kamu idarelerinin taşınmazlarının kaydına ilişkin usul ve esasların çıkarılacak yönetmelik ile belirleneceği hükme bağlanmıştır. Buna istinaden 2006/10970 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik çıkarılmıştır. 02.10.2006 tarihli ve 26307 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelik'in "Kayıt şekli" başlıklı 7'nci maddesinde;

“(1) Kamu idareleri;

a) Tapu kütüğünde adlarına tescilli olan ve Ek 1'deki Kayıt Planının “Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar ” başlığı altında yer alan taşınmazların kaydını Ek 2'deki 'Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar Formu'nda,

b) Tapu kütüğünde kayıtlı olmayan ve Ek 1'deki Kayıt Planının “Tapuda Kayıtlı Olmayan Taşınmazlar” başlığı altında yer alan taşınmazların kaydını Ek 3'teki 'Tapuda Kayıtlı Olmayan Taşınmazlar Formu'nda,

c) Ek 1'deki Kayıt Planının “Orta Malları” başlığı altında yer alan taşınmazların kaydını Ek 4'teki 'Orta Malları Formu'nda,

ç) Ek 1'deki Kayıt Planının “Genel Hizmet Alanları” başlığı altında yer alan taşınmazların kaydını Ek 5'teki 'Genel Hizmet Alanları Formu'nda,

d) Tapu kütüğünde üçüncü kişiler adına tescilli veya diğer kamu idarelerinin yönetiminde olmakla birlikte irtifak hakkı tesisi, tahsis, kiralama, kullanma izni verilmesi gibi yollarla kullanım hakkı kendilerine verilen taşınmazların kaydını Ek 6'daki “Sınırlı Aynî Haklar ile Kişisel Haklar ve Tahsis Formu'nda” yer alan bilgileri içerecek şekilde bilgisayarda veya deftere yazarak kaydını tutarlar.

(2) Kamu idarelerinin taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleriyle görevli birimlerince hazırlanan bu formlar taşınmaz icmal cetvelleri hazırlanmak üzere mali hizmetler birimine gönderilir. Mali hizmetler birimince bu formlar kon"solide edilerek bu Yönetmeliğin ekinde (Ek 7) bulunan örneğe uygun şekilde taşınmaz icmal cetvelleri oluşturulur.

(3) İcmal cetvellerinde, kayıt planında belirtilen unsurların her biri için bir satır ayrılır ve bu taşınmazlara ilişkin adet ve yüzölçüm toplamaları belirtilir.”

hükümleri yer almaktadır.

Bu hükümlere göre, İdare taşınmazlarının söz konusu Yönetmelik eki Orta Malları Formu'nda, Genel Hizmet Alanları Formu'nda, Sınırlı Aynî Haklar ile Kişisel Haklar ve Tahsis Formu'nda yer alan bilgileri içerecek şekilde bilgisayarda veya deftere yazarak kaydının tutulması ve bu formların esas alınarak taşınmaz icmal cetvellerinin oluşturulması gerekmektedir.

Yapılan incelemelerde, İdareye ait taşınmazlar için böyle bir çalışmanın yapılmadığı tespit edilmiştir.

Mevzuat hükümleri gereğince taşınmaz icmal cetvellerinin düzenlenmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 23: Su İhtiyacını Şebeke Suyu Haricinde Karşılamanın Konutlara İlişkin Çevre Temizlik Vergisi Tahakkuklarının Yapılmaması

Şebeke suyu aboneliği olmayan ancak atık su sistemine dahil olan mesken abonelerinden alınacak çevre temizlik vergisinin takip ve tahsilini yapılmadığı görülmüştür.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu’nun Mükerrer 44’üncü maddesinde; su ve kanalizasyon hizmetleri ayrı bir kanunla düzenlenmiş bulunan büyükşehir belediye sınırları ve mücavir alanlardaki çevre temizlik vergisinin su ve kanalizasyon idarelerince tahsil edileceği belirtilerek; aynı maddede su ve kanalizasyon idarelerinin büyükşehir dahilindeki her ilçe belediyesinin belediye ve mücavir alan sınırları içinde bulunan konutlara ilişkin olarak çevre temizlik vergisi tahsil etmesi gerektiği ifade edilmiştir.

Belediye Gelirleri Kanunu Genel Tebliği’nin “Konutlara ait çevre temizlik vergisi” başlıklı 3’üncü maddesinde; belediyenin çevre temizlik hizmetlerinden yararlanan ancak, su ihtiyacını belediyece veya büyükşehir belediyelerine bağlı su ve kanalizasyon idarelerince tesis edilmiş su şebekesi haricinden karşılayan konutlara ilişkin çevre temizlik vergisinin, Tebliğ’de yer alan ilgili tarifelerin yedinci grubunun belediye meclislerince en son intibak ettirilen derecelere ait tutarlar üzerinden tahakkuk ettirileceği ifade edilmiştir.

İdarenin hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde; şebeke suyu aboneliği olmayıp kuyu suyu kullanan mesken abonelerine ilişkin olarak Belediye Meclisince tarife belirlenmediği bu nedenle çevre temizlik vergisi tahakkuku yapılamadığı tespit edilmiştir.

Sonuç olarak, ilgili mevzuat uyarınca, şebeke suyu aboneliği olmayıp atık su sisteminden faydalanan meskenlere ilişkin çevre temizlik vergisi tarifesinin Belediye Meclisince belirlenmesi ve bu tarife esas alınarak gerekli vergi takip ve tahsil işlemlerinin gerçekleştirilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 24: Aile Cüzdanı Alımlarının Belediye Muhasebe Kayıtlarında Takip Edilmesi

Mal Müdürlüğünden alınan aile cüzdanları için tahsil edilen bedellerin hiçbir şekilde Belediye hesapları ile ilişkilendirilmemesi gerektiği halde alım bedellerinin bütçeden ödenmesi ve bunların satışı sonucu tahsil edilen tutarların bütçeye gelir kaydedilmesi suretiyle Belediye hesaplarında takip edildiği görülmüştür.

Evlendirme Yönetmeliği'nin “Evlendirme memurluğunun görev, yetki ve sorumlulukları” başlıklı 6'ncı maddesinde; evlendirme memurlarına aile cüzdanı düzenleme görevi verilmiş olup belediye personeli arasından görevlendirilen evlendirme memurlarının belediye başkanına karşı sorumlu oldukları düzenlenmiştir.

Aynı Yönetmelik'in “Aile cüzdanlarının mal sandıklarından alınması” başlıklı 54'üncü maddesinde; aile cüzdanlarının il ve ilçe mal sandıklarınca evlendirme memurlarına kredili olarak verileceği, bu cüzdanların zimmetle verilmesi ve bedelinin tahsili hususlarında Devlet Muhasebesi Muamelat ve Genel Yönetmelik hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiştir. Bu hüküm ile hem muhasebe yönetmeliklerine atıf yapılmış hem de aile cüzdanlarının ilgili mal müdürlüğü veya defterdarlık muhasebe müdürlüğünce belediye tarafından görevlendirilecek yetkili memurlara zimmetle verilmesi gerektiği hükme bağlanmıştır.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin “Değerli kâğıtlara ilişkin işlemler” başlıklı 498'inci maddesine göre; değerli kâğıtlar kapsamında olan aile cüzdanları yetkili memurlara, satıldıkça bedeli teslim edilmek üzere zimmetle verilir. Aynı maddenin devamındaki hükme göre ise yetkili memurlar, muhasebe birimlerinden zimmetle aldıkları değerli kâğıtların satış hasılatını en çok on beş günde bir ve her halde mali yılın son iş gününde ilgili mal müdürlüğü veya defterdarlık muhasebe birimi veznesine veya banka hesabına yatırmak zorundadırlar.

Yapılan incelemede, aile cüzdanı bedellerinin Belediye bütçesinden karşılandığı, cüzdanların ilgililere satışı yapıldıkça tahsil edilen tutarların Belediye bütçesine gelir kaydedildiği ve bunlara ilişkin işlemlerin Belediye muhasebe kayıtlarında izlendiği tespit edilmiştir.

Anılan mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde; aile cüzdanlarının Belediyenin yetkili memurları tarafından mal müdürlüğünden zimmetle ve bedelsiz alınacağı, söz konusu cüzdanlar satıldıkça tahsil edilen tutarların mevzuatta belirlenen sürelerde ilgili mal

müdürlüğüne yine yetkili memurlar tarafından yatırılması gerektiği anlaşıldığından Belediyenin aile cüzdanlarının satın alınması, satılması, muhafaza edilmesi ve muhasebeleştirilmesi ile ilgili herhangi bir yükümlülüğü olmadığı değerlendirilmektedir.

İdare cevabında özetle; bulguda belirtilen husus ile ilgili olarak 2021 yılında İlçe Mal Müdürlüğü'ne yazı yazıldığı, Mal Müdürlüğü'nün cevabında ise Belediyenin genel bütçeli idareler arasında yer almadığından bahisle, aile cüzdanlarının zimmetle değil peşin satış yöntemiyle verilmeye devam edileceğinin ifade edildiği belirtilmiştir. Bu nedenle, aile cüzdanı bedellerinin Belediye bütçesinden karşılanmaya, satış gelirlerinin Belediye bütçesine gelir kaydedilmeye ve işlemlerin Belediye muhasebe kayıtlarında izlenmeye devam edildiği, bu durumun Belediyenin tercihi olmayıp Mal Müdürlüğü'nün uygulamasından kaynaklandığı bildirilmiştir.

Bahse konu Mal Müdürlüğü'nün gerekçe olarak sunduğu ve Belediyenin de cevabında atıfta bulunduğu Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "942 Zimmetle Verilen Değerli Kâğıtlar Hesabı" ile ilgili 501'inci maddesi şu şekildedir:

"(1) Zimmetle verilen değerli kâğıtlar hesabı, genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde, yetkili memurlara zimmetle verilen değerli kâğıt tutarları ile satış hasılatı karşılığı olarak muhasebe birimine yatırılanlar veya bunlardan iade olunanların izlenmesi için kullanılır."

Bu hükümden açıkça anlaşılacağı üzere, söz konusu hesabın kullanılabilmesi için zimmetle değerli kâğıdı veren kurumun genel bütçe kapsamında bir kamu idaresi olması gerekmektedir; zimmetle değerli kâğıdı alan kurumun genel bütçe kapsamında olması gerektiğine dair bir şart bulunmamaktadır.

Sonuç olarak, aile cüzdanlarına ilişkin işlemlerin, bulguda ve yukarıda sayılan mevzuatta belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

BULGU 25: Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması

İdarenin tapuda kayıtlı taşınmazlarından tapu kaydı ile mevcut kullanım şekli farklılık gösteren taşınmazlar olmasına rağmen bunların cins tashih işlemlerinin yapılmadığı görülmüştür.

02.10.2006 tarihli ve 26307 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik’in “Tanımlar” başlıklı 4’üncü maddesinde cins tashihi; binalar, arazi ve arsalar ile yer altı ve yer üstü düzenlerinin mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının farklılık göstermesi durumunda tapu kayıtlarının mevcut kullanım şekli dikkate alınarak düzeltilmesi işlemi olarak tanımlanmaktadır.

Aynı Yönetmelik’in “Cins tashihlerinin yapılması” başlıklı 10’uncu maddesinde kamu idarelerinin; mülkiyetlerinde, yönetimlerinde ve kullanımlarında bulunan taşınmazlarının mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının birbirine uygun olmaması durumunda tapu kayıtlarında cins tashihlerinin yapılması için gerekli işlemleri yapacağı, tahsis edilen ve üzerinde irtifak hakkı tesis edilen taşınmazlar açısından ise bu yükümlülüğün kullanan idarelerin veya gerçek veya tüzel kişilerin durumu tespit eden yazısı üzerine taşınmaz maliki idarelere ait olduğu ancak cins tashihlerine ilişkin gerekli belgeler ile buna ilişkin malî yükümlülüklerin kullanıcılar tarafından karşılanacağı hüküm altına alınmıştır.

Yapılan incelemede, İdarenin tapuda kayıtlı taşınmazlarından, mevcut kullanım şekli ile tapuda yer alan bilgileri farklı olan taşınmazlar olduğu tespit edilmiştir.

Tapuda kayıtlı olan taşınmazların kullanım şekilleri ile tapu bilgilerinin uyumlu hale getirilmesi amacıyla cins tashihlerinin yapılması gerekmektedir.

BULGU 26: Belediye Adına Tescil Edilmiş Taşıtlar ile Belediyenin Envanter Kayıtlarında Yer Alan Taşıtlar Arasında Uyumsuzluk Olması

Türkiye Noterler Birliğinden alınan Belediye adına tescil edilmiş taşıtların listesi ile İdarenin taşıtlarına ilişkin envanter kayıtlarının uyuşmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun “Hesap Verme Sorumluluğu” başlıklı 8'inci maddesinde; her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanların, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumlu olduğu hüküm altına alınmıştır.

Ayrıca Taşınır Mal Yönetmeliği'nin “Sorumluluk” başlıklı 5'inci maddesine göre; harcama yetkilileri taşınırın etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak edinilmesinden, kullanılmasından, kontrolünden, kayıtlarının bu Yönetmelik'te belirtilen esas ve usullere göre saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasını sağlamaktan sorumludurlar.

Yine aynı Yönetmelik'in "Taşınır kayıt yetkilileri ve taşınır kontrol yetkilileri başlıklı 6'ncı maddesinde; kullanımda bulunan dayanıklı taşınırları bulundukları yerde kontrol etmek, sayımlarını yapmak ve yaptırmak, taşınır kayıt yetkililerinin görev ve sorumlulukları arasında sayılmıştır.

Diğer yandan adı geçen Yönetmelik'in "Sayım ve sayım sonrası yapılacak işlemler" başlıklı 32'nci maddesinde ise; kamu idarelerine ait taşınırların, taşınır kayıt yetkililerinin görevlerinden ayrılma ve harcamaya yetkilisinin gerekli gördüğü durum ve zamanlarda sayımının yapılacağı, sayımda bulunan miktar ile kayıtlı miktar arasında fark çıkması halinde, miktarlarında farklılık bulunan taşınırların sayımının bir kez daha yapılacağı, yine farklı çıkarsa bu miktarın "Fazla" veya "Noksan" sütununa kaydedileceği belirtilmektedir.

Mezkur mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere, Belediyenin taşınır varlıklarının etkili, ekonomik ve verimli şekilde yönetilmesi açısından; varlıklara ilişkin kayıt ve kontrolün sorumlularca sağlıklı bir şekilde gerçekleştirilmesi, sayım ve sayım sonrası işlemlerin düzenli yapılarak kayıtlı durum ile fiili durum arasındaki uyumun sağlanması önem arz etmektedir.

İdarenin sahip olduğu taşıtlar diğer tüm taşıtlar gibi tescil edilmekte ve noter kayıtlarında yer almaktadır. Kamu kurum ve kuruluşları ise sahibi oldukları taşıtları ayrıca envanter kayıtlarında tutmakta ve bu kayıtlar vesilesiyle kontrol ve denetim işlemlerini gerçekleştirmektedirler. Gerek noterlerin gerekse de idarelerin kendi bilgi sistemlerinde taşıtlar kayıt altına alındığından her iki kaydın birbiri ile tutarlı olması gerekmektedir.

Türkiye Noterler Birliğinden alınan belediye adına tescil edilmiş taşıtların listesi ile belediyenin taşıtlarına ilişkin envanter kayıtlarının karşılaştırılması sonucunda; 38 adet taşıtların belediye adına tescilli olmasına rağmen İdarenin kayıtlarında yer almadığı, ayrıca söz konusu taşıtlar ile ilgili olarak herhangi bir bilgi ve belgenin de bulunmadığı tespit edilmiştir.

İdarenin envanter kayıtlarının fiili durumla uyumlu hale getirilmesi, tescil kayıtlarında yer alan taşıtların nerede olduğunun tespitinin yapılması ve akıbeti bilinmeyen taşıtlara ilişkin gerekli çalışmaların yapılması gerekmektedir.

BULGU 27: Muhtelif İhtiyaçların Parçalara Bölünerek Doğrudan Teminle Karşılanması

Bazı mal ve hizmet alımlarının, parasal limitlerin altında kalmak amacıyla kısımlara bölünerek, açık ihale usulü yerine doğrudan temin yöntemiyle gerçekleştirildiği görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun, "Temel ilkeler" başlıklı 5'inci maddesinde;

"(...) Eşik değerlerin altında kalmak amacıyla mal veya hizmet alımları ile yapım işleri kısımlara bölünemez. Bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulü temel usullerdir."

"Doğrudan temin" başlıklı 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde ise; "Büyükşehir belediyesi sınırları dahilinde bulunan idarelerin on beş milyar, diğer idarelerin beş milyar Türk Lirasını aşmayan ihtiyaçları ile temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve işeye ilişkin alımlar." hükümleri yer almaktadır.

Kanun'da yer alan eşik değerler ve parasal limitlerin 01.02.2024 tarihinden itibaren uygulanması ile ilgili olarak, 24.01.2024 tarihli ve 32439 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2024/1 No.lu Kamu İhale Tebliğinde, 2024 yılı doğrudan temin limiti büyükşehir sınırı dahilinde bulunan idareler için 622.756,00 TL olarak belirlenmiştir.

Buna göre büyükşehir sınırı dahilinde bulunan idareler, 622.756,00 TL altındaki ihtiyaçları için ilan yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan temin yöntemine başvurabileceklerdir.

4734 sayılı Kanun'un 19'uncu maddesine göre açık ihale usulü ile temini gereken ihtiyacın, Kanun'un 22'nci maddesinin (d) bendi için öngörülen parasal sınırların altında kalacak şekilde, adet bazında veya aynı ihale konusu içinde yer alabilecek nitelikteki mal ve hizmet alımlarının, kalemlere veya gruplara bölünmek suretiyle aynı Kanun'un 22'nci maddesinin (d) bendine göre temini, 4734 sayılı Kanun'un temel ilkelerine aykırılık teşkil etmektedir.

Belediye tarafından 2024 yılında doğrudan temin yöntemi ile yapılan alımların incelenmesi neticesinde, dağıtılmak üzere alınan kırtasiye malzemeleri, bayrak alımları, çanta, makine ve spor malzemeleri, baskı ve broşür alım işleri, elektrik, hırdavat ve temizlik malzemesi mal alımlarının Kamu İhale Kanunu'nda belirtilen ihale usulleri ile alınması gerekirken, aşağıdaki tabloda da görüleceği üzere kısımlara bölünerek Kanun'da özel alım usulü olarak belirtilen doğrudan temin yöntemi ile gerçekleştirildiği tespit edilmiştir.

Tablo 12: Yapılan Alımlara Ait Örnek Tablo

Yevmiye No	Yevmiye Tarihi	Açıklama	KDV hariç Fatura Tutarı (TL)
12400	23.09.2024	Muhtelif toner alımı	509.287,00

11612	5.09.2024	Toner Ve Muhtelif Malzeme Alımı	457.468,00
10026	26.07.2024	Toner Talebi	530.853,00
8393	14.06.2024	Muhtelif Malzeme Alımı Ve Toner Talebi	478.973,00
17037	27.12.2024	ARAÇ BAKIM VE ONARIM.	516.000,00
17036	27.12.2024	BAKIM VE ONARIM.	256.000,00
16957	26.12.2024	ARAÇ BAKIM VE ONARIM.	456.350,00
16956	26.12.2024	ARAÇ BAKIM VE ONARIM.	551.360,00
16955	26.12.2024	ARAÇ BAKIM VE ONARIM.	564.950,00
16954	26.12.2024	ARAÇ BAKIM VE ONARIM.	608.650,00
16480	18.12.2024	Malzeme Alım İşi	577.500,00
16481	18.12.2024	Bakım Onarım İşi	562.500,00
15993	11.12.2024	Malzeme alım işi.	567.500,00
14476	13.11.2024	Mal alımı	540.000,00
11610	5.09.2024	Mal alımı	595.200,00

Rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanması ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamak amacıyla aynı nitelikte olan ve bütünlük sağlayan işlerin, 4734 sayılı Kanun'da yer alan temel ihale usulleriyle gerçekleştirilmesi ve doğrudan temin yönteminin Kanun'da belirtilen amacına ve şartlarına uygun olarak kullanılması gerekmektedir.

BULGU 28: Belediyenin Kamuoyuna Açıklanması Zorunlu Bilgi ve Raporları İnternet Sitesinde Yayımlamaması

İdarenin resmi internet sitesinde (<https://yuregir.bel.tr/>) kamuoyuna açıklanması zorunlu bilgi, belge ve raporları yayımlamadığı görülmüştür.

İlgili mevzuat hükümleri doğrultusunda İdarenin kamuya duyurması gereken hususlar ile ilgili yasal düzenlemeler aşağıda değerlendirilmiştir:

A- Mali Tablolarının Yayımlanmaması

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Mali tabloların hazırlanması" başlıklı 484'üncü maddesinde; mali tabloların, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen ilkelere ve standartlara uygun olarak hazırlanıp belirlenen sürelerde ilgililerin bilgisine sunulacağı belirtilmiştir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Mali raporlama birimi" başlıklı 310'uncu maddesinde, kendi adına ekonomik varlık edinebilen, yükümlülük üstlenebilen, diğer kamu

idareleri veya üçüncü şahıslarla ekonomik ilişkilere girebilen kapsama dâhil her kamu idaresinin bir kurumsal birim olduğu ve kapsama dâhil her kurumsal birimin bir mali raporlama birimi olduğu, “Mali raporlamada sorumlular” başlıklı 311'inci maddesinde, kapsama dâhil kamu idarelerinin mali hizmetler birim yöneticilerinin, mali raporlama kapsamındaki mali tabloların belirlenen standartlara uygun olarak hazırlanmasından; üst yöneticilerin de bu hususları gözetmekten ve belirlenen süreler içinde yayımlanmasından sorumlu olduğu, “Mali raporlamada düzenlenecek temel mali tablolar ve diğer mali tablolar” başlıklı 313'üncü maddesinde, kamu idarelerince hazırlanacak mali tablolar sayılmış ve bunların kamuoyunun bilgisine sunulacağı hüküm altına alınmıştır. Mezkûr Yönetmelik'in 314-326'ncı maddelerinde ise belirtilen mali tabloların hazırlanma kriterleri belirtilmiştir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin “Mali raporlamada süreler” başlıklı 327'nci maddesinin birinci fıkrasında;

“Temel mali tablolar yıllık dönemler itibarıyla takip eden yılın Nisan ayı sonuna kadar, diğer mali tablolar ise aylık dönemler itibarıyla takip eden ayın sonuna kadar hazırlanarak idarelerin resmi internet sitesinde yayınlanır.” hükmü yer almıştır.

B- Kurumsal Mali Durum ve Beklentiler Raporlarının Yayımlanmaması

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun “Malî saydamlık” başlıklı 7'nci maddesinde; *“Her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında denetimin sağlanması amacıyla kamuoyu zamanında bilgilendirilir. Bu amaçla; (...) Hükümet politikaları, kalkınma planları, yıllık programlar, stratejik planlar ile bütçelerin hazırlanması, yetkili organlarda görüşülmesi, uygulanması ve uygulama sonuçları ile raporların kamuoyuna açık ve ulaşılabilir olması, (...) zorunludur.”* hükmü yer almış olup; aynı kanunun “Bütçe politikası, gelir ve giderlerin izlenmesi“ başlıklı 30'uncu maddesinde ise Genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçelerinin ilk altı aylık uygulama sonuçlarını, ikinci altı aya ilişkin beklentiler ve hedefler ile faaliyetlerini kapsayan malî durumu temmuz ayı içinde kamuoyuna açıklayacakları belirtilmiştir.

C- Yapılan Yardımların, Sağlanan Teşvik ve Desteklemelerin Yayımlanmaması

5018 sayılı Kanun'un “Malî saydamlık” başlıklı 7'nci maddesinin (c) fıkrasındaki; Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri tarafından sağlanan teşvik ve desteklemelerin bir yılı geçmemek üzere belirli dönemler itibarıyla kamuoyuna açıklanmasının zorunlu olduğu

hükmü gereğince kamu idareleri tarafından sağlanan yardımların, teşvik ve desteklemelerin kamuoyuna açıklanması gerekmektedir.

D- İhtisas Komisyonları Raporlarının ve İç/Dış Denetim Sonuçlarının Yayınlanmaması

5393 sayılı Kanun'un;

-“Denetimin kapsamı ve türleri“ başlıklı 55’inci maddesine göre, 5018 sayılı Kanun hükümleri doğrultusunda yapılan iç ve dış denetime ilişkin sonuçların,

-“İhtisas komisyonları” başlıklı 24’üncü maddesine göre ise komisyon raporlarının alenî olup çeşitli yollarla halka duyurulacağı belirtilmiştir.

İdarenin resmi internet sitesinde (<https://yuregir.bel.tr>) yapılan incelemede;

-Temel mali tablolar (yıllık dönemler itibarıyla) ve diğer mali tabloların (aylık dönemler itibarıyla),

-Belediye bütçesi ile kurumsal mali durum ve beklentiler raporunun,

-Belediye tarafından yapılan yardımların, sağlanan teşvik ve desteklerin,

-İhtisas komisyonunca hazırlanan raporlar ile yürütülen iç ve dış denetim raporlarının sonuçlarının,

-Bilgi edinme başvuru formları ile kurum ve kuruluşların bilgi edinme birimlerinin elektronik posta yoluyla başvuru kabul edecek elektronik posta adreslerinin, yer almadığı görülmüştür.

Yukarıda belirtilen mevzuat doğrultusunda, idare tarafından kamuoyuna açık ve ulaşılabilir olması gereken bilgi ve belgelerin internet sayfasında yayımlanması gerekmektedir.

BULGU 29: İmara Aykırı Yapılara İlişkin Encümen Kararlarının Uygulanmaması

Kamu İdaresi tarafından ruhsatsız veya ruhsat ve eklerine aykırı yapılar için düzenlenen yapı tatil zabıtlarına ilişkin mevzuatta öngörülen süre içerisinde ruhsat alınmayan veya ruhsata

uygun hale getirilmeyen yapılara yönelik encümen kararlarının yerine getirilmediği görülmüştür.

3194 sayılı İmar Kanunu'nun “Ruhsatsız veya Ruhsat ve Eklerine Aykırı Olarak Başlanan Yapılar” başlıklı 32'nci maddesinde, ruhsat alınmadan yapıya başlandığı veya ruhsat ve eklerine veya ruhsat alınmadan yapılabilecek yapılarda projelerine ve ilgili mevzuatına aykırı yapı yapıldığının ilgili idarece tespitinin yapılacağı, yapının mühürlenerek inşaatın derhal durdurulacağı hüküm altına alınmıştır.

Aynı maddenin devamında; durdurma, yapı tatil zaptının yapı yerine asılmasıyla yapı sahibine tebliğ edilmiş sayılacağı, bu tarihten itibaren en çok bir ay içinde yapı sahibinin, yapısını ruhsata uygun hale getirerek veya ruhsat alarak mührün kaldırılmasını isteyeceği, aykırılığın giderilmiş olduğu veya ruhsat alındığı ve yapının bu ruhsata uygunluğu, inceleme sonunda anlaşılırsa, mührün kaldırılarak inşaatın devamına izin verileceği ifade edilmiştir.

Aksi durumda ruhsatın iptal edileceği, ruhsata aykırı veya ruhsatsız yapılan binaların, belediye encümeni kararını müteakip belediye tarafından yıktırılacağı ve masrafının yapı sahibinden tahsil edileceği, yapı tatil tutanağının düzenlendiği tarihten itibaren bir ay içinde yapı sahibi tarafından yapının ruhsata uygun hale getirilmediğinin veya ruhsat alınmadığının ilgili idaresince tespit edilmesine rağmen iki ay içinde hakkında yıkım kararı alınmayan yapılar ile hakkında yıkım kararı alınmış olmasına rağmen altı ay içinde ilgili idaresince yıkılmayan yapıların, yıkım maliyetleri döner sermaye işletmesi gelirlerinden karşılanmak üzere Bakanlıkça yıkılabileceği veya yıktırılabilceği, bu durumda yıkım maliyetlerinin %100 fazlası ile ilgili idareden tahsil edileceği, ilgili idarenin ödememesi durumunda 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun gereğince aktarılan paylarından kesilerek tahsil olunacağı belirtilmiştir.

Ruhsat ve eklerine aykırı olarak yapılan yapılar nedeniyle para cezası verilmesine karar verilebilmesi için, idarece yapı hangi aşamada olursa olsun yapı tatil tutanağının düzenlenmesi gerekmekte olup, verilecek para cezasının ruhsata aykırılıkların durumuna, niteliğine ve sınıfına, yerleşmeye ve çevreye etkisine, can ve mal emniyetini tehdit edip etmediğine ve aykırılığın büyüklüğüne göre mevzuata aykırılığın her bir metrekaresi için hesaplanacağı dikkate alındığında söz konusu tutanakta ruhsatsız ya da ruhsata aykırı yapının durumunun, niteliğinin, yerleşmeye ve çevreye etkisinin, can ve mal emniyetini tehdit edip etmediğinin ve metrekaresinin somut ve ayrıntılı olarak belirtilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede, ruhsatsız veya ruhsat ve eklerine aykırı yapılara ilişkin düzenlenen 100 yapı tatil tutanağı bulunduğu görülmüştür. Yapı tatil tutanaklarına konu yapılar için düzenlenen yıkım kararı uygulanmadığı tespit edilmiştir. İdare tarafından 04.10.2024 tarihinde söz konusu yapılar için yıkım ihalesine çıkılmış fakat teklif gelmediği için ihale iptal edilmiştir. Ancak anılan mevzuat gereğince yıkım maliyetleri döner sermaye işletmesi gelirlerinden karşılanmak üzere Bakanlıkça yıkılabilir veya yıktırılabilir. Bu nedenle idarenin gerekli makine teçhizatı olmaması durumunda ilgili bakanlık tarafından yıkım işlemlerin tamamlattırılması gerekmektedir.

Yapı tatil tutanakları hakkında encümende verilen kararların kamu idaresine mali yük doğmaması için anılan mevzuat hükümlerince yerine getirilmesi gerekmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK 1: BULGULARA İLİŞKİN İZLEME TABLOSU**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Belediyenin Mülkiyet ve Tasarrufu Altında Bulunan Bazı İşyerleri İçin Kiralama Yöntemine Gidilmesi Yerine İşgal Harcı Alınması	2020	Yerine Getirilmedi	Diğer 14
Muhtelif İhtiyaçların Parçalara Bölünerek Doğrudan Teminle Karşılanması	2020	Yerine Getirilmedi	Diğer 27
Parasal Limitler Dahilinde Yapılan Mal ve Hizmet Alımlarında Yasal Sınırın Uygun Görüş Alınmadan Aşılması	2020	Yerine Getirilmedi	Diğer 21
Tahsis Edilen Taşınmazların Varlık Hesaplarında İzlenmemesi	2020	Yerine Getirilmedi	Denetim Görüşünün Dayanaklar 2
Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabının Eksik Kullanılması	2020	Yerine Getirilmedi	Denetim Görüşünün Dayanaklar 1
Sayıştay İlamları ile Hükme Bağlanan Kamu Zararlarının Tahsil Edilmemesi	2020	Yerine Getirilmedi	Diğer 10
Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Ücretlerinin Tahakkuk ve Tahsilatının Yapılmaması	2020	Yerine Getirilmedi	Diğer 18
Satışı Yapılan Taşınmazların Satış Bedelleri Üzerinden Kayıtlardan Çıkarılması	2020	Yerine Getirilmedi	Denetim Görüşünün Dayanaklar 5
Büyükşehir Belediyesi Tarafından Aktarılması Gereken Payların Takip ve Tahsilinin Yapılmaması	2020	Yerine Getirilmedi	Denetim Görüşünün Dayanaklar 4

Haklar Hesabında İzlenmesi Gereken Bilgisayar Yazılımlarının Demirbaşlar Hesabında İzlenmesi	2020	Yerine Getirilmedi	Dayanak 7
---	------	--------------------	-----------